

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
3 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravniškega telefona št. 188.

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravništvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Liberalna vzgoja.

Ali bodo res otroci romali pred Prešernov spomenik?

Pripovedujem resnično zgodbo. Pred nekaj meseci se je vršila slovesnost na spomin nemškega pesnika Schillerja. Neka vas v južni Nemčiji je hotela prirediti v ta namen slavnosten dan šolski mladini. Šli so vaški prvaki se posvetovat kako se naj to zgodi. Sklenili pa so to-le: Šolski otroci imajo šole prest dan in v spomin na velikega pesnika Schillerja dobi vsak otrok kruha in — meseno klobaso. Glas o tem sklepu je šel po deželi in novine so raznesle zgodbo o Schillerjevih klobasah na vse strani sveta.

Te nemške klobase so postale slavne, in ker smo v Ljubljani napredni in slavohlepni, hočemo tudi svojo posebno klobaso za Prešerna. Župan Hribar je nasvetoval in c. kr. dež. šol. svet za vojvodino Kranjsko je odobril, da župan Hribar zbere na Marijirijnem trgu ob spomeniku Prešernovem srednješolske in — ljudskošolsko mladino obojega spola. Tam ob spomeniku bode pedagog Hribar govoril mladini o Prešernu, mladina bo pela na slavo Prešernu in slednjič defilirala ob spomeniku.

Ta sklep c. k. deželne šolskega sveta nas je naravnost osupnil.

Zakaj, v kateri namen naj se 6—12 letna deca vlačijo po javnih ulicah? Kakšen vzgojevalen namen ima ta procesija k Prešernovemu spomeniku? Kaj hoče župan Hribar pripovedovati nežni nedorasli deci o Prešernu, deci, ki komaj pozna abecedo?

Literarnemu velikanu Prešernu se je v polni meri izkazalo vsestransko priznanje. Manom Prešernovim je tudi naš list in vsa naša stranka izkazala dolžno pijeteto. Precejnati pa pomena Prešernovega in ga staviti kot nekakega heroja slovenskemu ljudstvu v vsestranski zgled, tega pa ne storimo, ker delali bi prvaku pevcu krivico, sebe bi pa smešili.

LISTEK.

„Valjhn ravna po svoji slepi glavi. . .“

Prešeren: „Krst pri Savici“.

Valjhuni materialistiškega svetovnega naziranja, ki pozna le sirovo telesno poželjivost in deluje le po nazorih poživljenega darvinističnega svetovnega naziranja, se trudijo zdaj, da bi dokazali Slovencem, da je nizko to, kar je krščansko, vzvišene pa da so njihove ideje o svobodnem mesenem življenju, o divjih, nezakonskih zvezah, o življenju, ki se tu na zemlji izčrpa in izgine v nirvano večnega mučenja brez kazni in plačila. Padli so nižje nego stari pegani, ker oni so resnice iskali, ti jo pa sramotijo. To je bistvo novodobne svobodemiselnosti, ki pri nas Slovenceh zdaj poganja v sirovejši obliki, nego pri drugih narodih, kajti pri nas nima niti onega splošnega znanstvenega in umetniškega nakita, nego drugod, ampak nastopa na uprav pouličnjaški in barabski način, kakor dokazuje vsaka številka „Slov. Naroda“.

Pegoji za „svobodno“ misel, ki je sama na sebi prazna so pri nas ugodnejši zato, ker so voditelji „naprednega“ gibanja zdru-

So pa med nami ljudje, ki smatrajo tudi pege na Prešernovi sliki kot nekaj svetega in posnemanja vrednega. Takih ljudi je povsod pri vsih narodih, zato se ne čudimo, da so tudi pri nas.

Da bi se pa Prešernov kult te vrste ljudij prenašal tudi na nežno mladino abecedarjev, zoper to smo z vso odločnostjo.

Kaj hoče vendar tem nežnim otročičem povedati župan Hribar o Prešernu? Ali jim bo razlagal sonetni venec, Krst pri Savici, balade itd.?

Smešno, smešno in tudi žalostno.

Te otročiče bodo postavili okoli spomenika, Hribar bo govoril, dolgo govoril; otroci bodo na pol razumeli da je bil velik pesnik, drugega pa nič. Pa kakor je mladina vedoželjna in radovedna, bo hotela na vsak način brati pesmice, ki jih je skladal Prešeren in brala jih bo. Globoko čustvenih idej in lepote poezij ne bo pojmovala, pač pa bo izluščila erotično jedro več ali manj.

Vprašamo samo: Ali naj se že v nežnih mladih srcih pripravlja njiva za naravni erotični čut, kateri res semtertja vsposobuja k velikim činom, v obilni meri pa je proizvoditelj telesne in duševne pogube.

Roditeljev in pedagogov namen je bil dosedaj vendar-le ču v a t i mladine kolikor časa mogoče v od strastnih čutov ne skaljeni nedolžnosti ne samo iz razlogov verskega naziranja in morale, temveč tudi iz razloga, da se ohrani čvrst, od strasti nerazjeden narod. Ali naj to načalo ne velja več? —

Prešeren je kot literat velik, toda njegove poezije vendar ne morejo služiti za berilo ljudskošolski mladini.

Ce pa vodite ljudskošolsko mladino poklanjat se Prešernu, s tem aprobirate njegova literarna dela kot snov za ljudsko šolo. Ako pa ni tako, zakaj hočete, da mali otroci manifestirajo pred Prešernovo soho?

V svojih delih ne more biti za male dečke in deklice Prešeren vzor, kot človek s svojimi slabostmi tudi ne more slu-

žili s svojim streljenjem najsirovejše erotične momente.

Majhni so bili ljudje, ki so zvozili liberalno stranko v svoj vse razdiravni in protiverski tir, in majhni ljudje imajo nizka sredstva. Dostikrat tega niso bogve kaj krivi — pomanjkljivemu razumu pristojna pomanjkljivo srce, npravna slabost, „moral insanity“, kakor pravijo Angleži.

„Sl. Narod“ objavlja feljtone, ki apelirajo na najnižje nagone, estetiške vrednosti pa nimajo, in temu ima „Narod“ pripisovati tri četrtine svojih uspehov.

Ce je nekaj naše meščanske moške in ženske mladine postalo tako silno robate, dasi na zunaj elegantne, če se v imenu lepote obožuje že vsaka nagota, zagovarja svobodna ljubezen, izgovarja poulična pohotnost, zasmehujejo svetotajstva, ki človeštvo vežeje trdnjeje med seboj in z Bogom, če naša „jéneusse dorée“ v družbi ne obravnava več nobenih resnih problemov, ampak se sistematično napaja in posirovela govori prestaške besede — je to vse večjidel krivda stranke, ki mesto umu govori seksualnemu nagonu. In ta stranka je postavila Prešernu spomenik.

Originalni konceptiji spomenikovi ne odgovarja delo, ki bi hotelo biti monumen-

tični sistem, kateremu načeluje triglav Hein-Schwegel-Tavčar.

Naše stališče je pa pri teh razmerah tudi dano: Najskrajnejši boj temu sistemu.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

Pa še nekaj je. Ne po naši krivdi, pač pa po tendenciozni malicioznosti gotove klike je postal spomenik Prešernov v svoji spotakljivi obliki strankarsko-politična zadeva. Ves način kako se je odkritje spomenika uprizorilo, tendenciozno preziranje estetično-nravnega naziranja pretežne večine slovenskega naroda glede konceptije spomenika, in slednjič nekako provokatorično postavljenje tega spomenika pred frančiškansko cerkev, kamor dohaja iz cele dežele slovensko ljudstvo — vse to so činjenice, ki vzbujajo odpor in nevoljo.

za jug, ko se zgradi železnica od Aržana do Bugejna.

Končno ima Dalmacija veliko znamenitost, ker se nanjo naslanja promet v Albanijo in v Crno goro. V Dalmaciji so edina vrata avstrijski trgovini v Bosne in Hercegovino in na Balkan; ključ od teh vrat je v avstrijskih rokah. Koristi Dalmacije se sklada s koristmi avstrijske države.

Treba je samo skrbeti, da se na pripravljem ozemlju uredi potrebna trgovska pota.

Tedenski pregled.

K odkritju Prešernovega spomenika se je zbrala velika množica slovenskega in slovanskega naroda. Na slavlje je prišlo s posebnim tržaškim vlakom 1900 oseb. Zastav je bilo nekaj čez 30. Slovesnost se je izvršila ob najlepšem vremenu, točno brez nezd. Predno so padle zaves ob spomeniku, je govoril dr. Tavčar. Govor njegov, tako se govori splošno, ni bil kaj vrezan za tako slovesnost, ki je bilo pri njej navzočih toliko najodličnejših slovanskih gostov od severa in juga. Jedro je bilo kaj piškavko. Poveljeval je tudi narodno ženstvo, ki je njegov organ grdo napada. — Navdušeno je govoril župan praški dr. Srb, ter istotako župan zagrebški, dr. Amruš. Z veseljem je bil pozdravljen kot govornik vseučiliški profesor Zabolotskij iz Peterburga. — Karalo se je mnogo, ker je strankarski odbor tako mrzlo sprejel številine slovanske goste. Srbski in tržaški gostje so bili presenečeni, ker na kolodvoru ni bilo slovenskega sprejema. Slovesnost je nanje napravila vtis, kakor da bi bili le za „štafažo“ in da tlači vso strankarsko prireditve mora Tavčar-Schweglove zveze. — Popoldne istega dne ni bilo nobene prave skupne ljudske veselice. Slavnost bi se bila gotovo z večjim sijajem in veličastneje izvršila, ako bi bilo možno prisostvovati tudi našim društvom, našim zastopstvom s številnimi zastavami, ako bi bila manifestacija res vse slovenska — O spomeniku se ne čujejo prav laskave sodbe, zlasti ker genij (naga ženska) nad Prešernom ni dostojen za dostojnega človeka. Žaljeno je zlasti narodno, krščansko ženstvo, žaljen je vsak veren Slovenec. Verni in moralni narod slovenski je skladal denar za spomenik, misleč, da se bo ustvarilo kaj čednega. Reklo se je: da! ali se ni vedlo zakaj! In sedaj ima „bela“ ljubljana pred Marijino cerkvijski spomenik, ki prča, da živé v njej možje voditelji frakcije slov. naroda, ki nočejo več imeti stika z vernim slovenskim ljudstvom! Vrhutega je dovolil deželni šolski svet, da bodo peljali 30. t. m. mladino ljubljanskih šol pred spomenik, da bi polagala vence nanj. Ali se strinja z vzgojo, voditi mladino pred monument, kjer naj občuduje nagoto genija? Ljubljanski knez in škof je v posebnem pismu protestiral, da se je postavil pesniku tako pohoten spomenik in sicer pred cerkvijsko, ki je posvečena prečisti Devici Mariji. Naj bi odgovorna gospoda premislila škofove besede: „Ta pohujšljivi kip je neprestano žaljenje Božje, za katero je odgovoren odbor, ki je tak gnjusen spomenik odbral.“ — Okrog 50 Srbov se je po Prešernovi slavnosti odpravilo v Postojno. Sprejeti so bili častno. — V Dečji vasi pri Trebnjem je ogenj napravil 60.000 kron škodo. — Veselica za učiteljski konvikt, ki je pri njej sodelovalo 150 pevskih moči, je vrgla lep dohodek. — Z javno izkušnjo „dramatične šole“ je bilo občinstvo prav zadovoljno. — Blizo Pulja je bila z mino zadeta ribiška ladja. Sodijo, da je mino izgubila italijanska jadrnica „Avrora“, ki jo zasledujejo.

Potres v Kalabriji (južni Italiji) je bil naravnost grozovit. Število mrtvih in ranjenih cenijo okrog 3000. Več ljudi je od strahu zblaznelo. Pogled na bluvajoči Zevuz je strašen. Lava je razrušila in pokrila mnogo železniškega tira. Papež je naročil moliti in podaril 25.000 lir ponesrečenim. Kralj in ministri so se podali na kraj nesreče; tudi vojaštvo je hitelo na pomoč z 2000 šotori. Šest krajev je popolnoma upustošenih. Letovišče (mesto) Monteleone, kjer je mnogo vil, je porušeno in zapuščeno. V Palmi je ukazano podreti 300 hiš, ker je nevarno bivati v njih. — V Peterburgu je bila velika poveljena. Voda je stala dva čevlja visoko, promet zaprt. — Za izdajo znane brošure „Ogrska kriza in Hohenzolernci“ je dal Banffy 1532 K. Cesarjev svetovalec — veleizdajavec! — Cesar je odobril odstop Fejervaryjeve vlade.

večuje široki vrat. V profilu pa je obraz naravnost brezizrazen in top, posebno če ga gledaš, če prideš z „Uniona“ doli. Desna roka ima nekako malomarno gesto govornika, ki izraža plitvo konvencionalnost, a nobene pesniške inspiracije. Sploh ni v celni postavi romantičnega pesnika zaslediti nobeni potezi; tako se k večjem predstavljajo ljudski tribuni, diplomatje ali pa juristi.

Vse to pa je bilo Prešernu tuje. Niti ene pesmi ni v celem Prešernu, na katero bi spominjala ta njegova postava.

Kar manjka idealizma v Prešernu, to je kipar hotel simbolizirati v ženskem geniju nad njim. Znamenje je izobraževalne slabosti je, ako naj stranska podoba izraža, kar bi morala jasno kazati pesnikova postava sama-obsedi. A že zveza med genijem in pesnikom je na spomeniku brez prehoda — kip Prešernov se zdi, da ni česar ne v opeh, ki nad njim sedi in mu drži vejico nad glavo. Nič ne družijo teh dveh kipev in celo njuna izraza in njune geste niso v nobenem idealnem stiku — tu je eden od teh dveh odveč. Kakor smo že povdarjali, kazi kip genijev neumetniški tehnično in kompozitorsko pomanjkljivi plašč, še bolj ga pa kazi, da ni idealen, dasi bi to po umetnikovi koncepciji moral biti. Postava je indolentna, zaspana obraz je liki senam- bula in spominja na modeli, ki je sedel pred

Pri Ptujju je umrl vinar 10 minut potem, ko ga je pili sršen. — Šolsko leto v škofjskih zavodih se prične 16. sept. Učenci se zglasijo isti dan do 5. popoldne. — Na Kavkazu vlada anarhija. V Baku je revolucija napravila strašna upoštevanja, ker je topništvo moralo nastopiti proti množici. Revolucijon rjem se je pridružil na tisoče brezposelnih delavcev. Zgorelo je 3000 petrolejskih vrečev. Škoda znaša 140 milijonov rubljev. Poslopja neprestano goré Nemirov je baje v prvi vrsti kriv vrhovni gubernator Balajev. Ubityh je 1000 oseb. Ruska naftna industrija je uničena. — Nemiri Tatarjev so se pojavili tudi po vaseh. — Izvršil se je napad v „Putrovem dvorcu“. Bivši minister Saharov je teško ranjen, Bulyginu se nič ni zgodilo.

V Tokiju je sedaj baje mir. Več tisoč vojakov kroži po mestu z nasajenimi bajoneti. Ministrstvo Kazurovo hoče odstopiti, a mikado brani. Baron Komura je v New-Yorku obolel, ko je slišal kake posledice je imela mirovna pogodba v domovini. Trese ga mrzlca. — Witteja v New-Yorku stražijo. — Japonska generala Nogi in Nodzu sta prosila, da jih vpokoje, ker sta z mirom nezadovoljna. — Kurapatkin se bo umaknil iz javnega življenja ter pisal knjigo o vojski in o vzrokih ruskih porazov. — Na oklopniki „Mikasa“ je 10. t. m. izbruhnil požar. Ker je smodnik eksploziviral, se je ladja z moštvo (599) potopila. — „Mikasa“, admiralska ladja, je bila zgrajena l. 1900.

Odstopila sta ministra Hartel in Call. Gautsch namreč hoče imeti parlamentarno ministrstvo z ozirom na ogrske razmere. Posle naučnega ministrstva je prevzel dr. Rihard baron Blenerth, notranje stvari bo vodil začasno grof Leopold Auersperg.

V Budimpešti se je vršil te dni 10 mednarodni protialkoholni kongres. Od Slovencev so bili na kongresu Kosec, J. Kalan in Avsec. — O priliki nemirov na japonskem je bilo zapaljenih 8 katoliških cerkv, ker so last francoske misijonske družbe, Japonci pa sovražno Francijo. — Dopisnik iz Lurda naznanja, da že 80 let ni bilo toliko romarjev, kakr 7. in 8. septembra. Skupno romanje je napravilo 15 škofij. Božjepotnikov je bilo nad 60 tisoč. V teh dneh je bilo več čudežnih ozdravljenj. Trenotno ozdravljena je bila gospodična iz Lijona. Bila je jetična in 2 leti ni mogla hoditi. Dala se je prepeljati v Lurd prinesli so jo k evharistični procesiji. Pri blagoslovu hipoma vstane in je zdrava. — Pri skupščini „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v št. Juriju ob juž. železnici se je zbralo nad tisoč naroda, ki je ljubezno sprejel došle goste. Skupščina je zborovala v slogi in miru. Navdušenje je bilo veliko. Družba šteje sedaj 151 podružnic. Skupno je imela družba 64.328 K 11 h dohodkov, stroškov pa 61.096 K 57 h. Slovenci, podpirajmo ob vsaki priliki to družbo, ki rešuje slovenske otroke potujčevanja!

Godovi prihodnjega (kvaternega) tedna: Nedelja 17. Marija Dev. 7 žal.; ponedeljek 18. Jožef Kupertin., Tomaž Vil.; torek 19. Januarj 8. m., Ar. ulf.; sredo (kvat.) 20. Evtahij m., Suzana m.; četrtek 21. Matej ap., Mavia d.; petek (kvat.) 22. Bavricij in tov., Emeran; sobota (kvat.) 23. Tekla d. m., Lin p.

Po vojski.

O čem se v Petrogradu govori.

Po poročilu lista „Naša Žizn“ širi se v Peterburgu govorica, da armada na Daljnem Vzhodu sedaj po zaključanju miru tako hitro se še ne vrne v domovino. Armada se bode bojda korenito reorganizirala v vsakem pogledu ter poleg popolnoma novega se bode vojaštvo razdelilo v obrambo ruskih vzhodnih mej. Obmejno vojaštvo se bode tako uredilo, da se ne bode več moglo govoriti o „ruski nepripravljenosti“.

Premirje na Daljnem Vzhodu.

Godzjadan, 15. sept. Reut. urad poroča, da sta včeraj zvečer ob 7. podpisala blizu Sahoku listino o sklenjenem premirju ruski peoblaščenec general Uranovskij in japonski zastopnik general Fukušima. Pogovori so trajali devet ur.

kiparjem brez vzleta, brez življenja, brez tega, kar poosebljajo v sebi muze: brez pesniško idealizovanega telesa Sicer pa tudi ni brez tehniških napak ali pa vsaj tudi po telesu ne odgovarja misli, ki naj jo poosebljujejo.

Tu pridemo do točke o nagoti. Mi ne obsojamo nagote same, ker vemo, da velik umetnik zna tudi nagoto pravilno porabiti, obsojati pa moramo to, da ves spomenik vsled nagote, še bolj pa vsled zgolj erotičnih motivov, ki jih predstavlja izgubi vse, kar bi nam moglo Prešerna predočiti kot pesnika, ki ni opeval zgolj pozemske ljubezni, ampak se tudi povspenjal do višje, da celo do pravega pojmovanja življenja, ki gleda svet z edino umetniškega nadzemskega stališča, kakor to vidimo posebno v „Krstu“. Zlasti zgrešita v tem oziru obadva reliefa namen, ki naj bi ga imela, ko nekako izpopolnjujeta še to, česar na spomeniku ne predstavlja ne Prešeren, ne ženski genij nad njim. Obadva reliefa nam o Prešernovem pesniškem geniju ne povesta tega, kar je bilo v njem najlepše. Že to je docela pogrešeno, da relief, predstavljajoč na spomeniku „Krst pri Savici“ izraža neko popolnoma brezpomembno epizodo iz epa: slovo Crtomira od Bogomila. Na vsak način bi se dal ta relief napraviti na spomeniku katerega koli pesnika, tako malo je karakterističen, idealiziran in pomenljiv. Bogomila, ta naj-

Kohjatin. (Mandž.) 15. sept. Pogodba o premirju se glasi: Vsak boj mora prenehati. Med obema armadama se določi nevtralnno ozemlje, široko 4 km. Na to ozemlje smejo stopiti zgolj civilisti. Tudi na morju naj se določi nevtralni del; zato naj se snidejo odposlanci mornarice na visokem morju blizu Vladivostoka.

Tokio, 15. sept. Vsem armadnim zborom se naznani, da stopi premirje vsaj opoldne 16. sept. v veljavo.

Notranje politični položaj. — Boj za vseučilišča.

Nemški poslanec Kaiser je priobčil v „N. Fr. Presse“ pismo, v katerem se izjavlja proti Gautschu da se Nemci nočejo spuščati v Gautscheve načrte glede izpremembe ministrstva v ustavno. Složno hočeje odbiti vsak napad proti Nemcem. Dnevni red za prvo sejo avstrijske zbornice, ki bode dne 26. t. m., je: italijanska pravosodna fakulteta v Roveretu, poročilo narodno gospodarskega odseka o šeknem zakonu, poročilo o zvišanju plač avskultantom, poročilo poljedelskega odseka o zakonskem načrtu glede hmelja, vladni načrt o znižanju hišnega davka v nekaterih sosednih inomoških občinah. — Italijanski poslanec Malfati namerava predlagati, naj se ustanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu, poslanec H. Mann-Wellenhof pa, naj se odpravijo italijanske izkušnje na vseučilišnih v Gradcu in In. mostu, ko se prično italijanska predavanja v Roveretu.

Ogrski državni zbor.

Ogrska je zopet za eno komedijo bogatejša.

Priznati moramo svojim posili sodržavljanom onkraj Litve, da znajo dobro metati pesek v oči avstrijskim krogom, ki store potem, kar Mažari žele. — Včerajšnja seja ogrske zbornice ni bila tako hrupna, kakor se pričakovali in hujskali največji „Mažari“, judovski časnikarji. — Tudi ulica je ostala mirna. V četrtek zvečer so priredili socialni demokratje v Budimpešti 50 shodov, za zabavo so razobesili na Andrassyjevi cesti nekaj rdečih zastav, ki jih je pa odstranila policija.

Košutovski visokošolci se nameravali prirediti na četrtek zvečer bakljade, a ker jim jo ni dovolila policija, jim tudi ni zavrela kri in poslali so zborničnemu predsedniku, izvršev. odboru združene koalicije in pa rektorju penižno spomenico, naj jim zopet devolijo „bumel“, kakor tudi svobodo shodov in govorov.

O zbornični seji smo poročali že včeraj med brzojavkami. — Poslanec je seveda štivil številzen policijski kerdon. Na trgu pred zbornico so se pričeli zbirati že ob 8. socialisti. K predsedniku Justhu je došlo 50 oseb breječe socialistično odposlanstvo. Justh je obul, da izroči zbornici peticijo za splošno volivno pravico.

Kar se tiče seje, je bila naravnost velezidajalna. No pa saj Mažari zadnji čas itak vedno nastopajo proti kroni. Običajno je, da se o ukazih krone ne razpravlja, a v ogrski zbornici so razpravljali. Socialist Mezőffy je predlagal, naj zbornica ne vzame na znanje kraljevega odloka, ker je zbornično

lepša podoba v našem slovstvu, je tu upodobljena čisto kakor kako poljubno dekle, nekamo polna, v naročju Crtomira; to ni tista Prešernova Bogomila, ki je celo kot malikovalka idealna. Ozadje reliefovo je tehniško zelo pomanjkljivo, konj je preveč zalit in okoren.

Manjših tehniških napak, ki pa zelo kvarno uplivajo na celoten vtisk, je na spomeniku mnogo: velike hibe pa, ki se tičejo vedjidel kompozicije in koncepcije, napravijo, da spomenik ni to, kar bi moral biti: spomenik Prešernov, spomenik pesnika, katerega dušo so gibale silnejše, boljše in plemenitejše misli kot zgolj erotične. T. n. i. o. r. o. m. a. n. t. i. š. k. i. m. i. l. j. e. b. o. j. e. d. e., polglasne in šepetajoče ljubezni, kakoršno je opeval pesnik, to je sirova nagota in slà, kakoršno so hoteli tisti, ki so spomenik postavljali, tisti, katerim je bil „krst“ v svoji zvišeni duševnosti preklerikalen, čiste navadno meseno objemanje pa „svobodomiseln“.

In ti tudi ne bode mogli umeti našega razmetrivanja, ker so preveč zatopljeni v sirovo poltavest. A mi jih vprašamo: Ali je na celem spomeniku samo najmanjši motiv, ki bi spominjal slovanskega pesnika? Ta „muza“ je staropoganska grška, ta ribič bi bil ravno tako lahko

odgodeenje nezakonito. Ogrska se vlada že osem mesecev samodržno. A njegov predlog se vseeno odklonili. Tudi ogrski magnati se včeraj zborovali. Prečitali so kraljev odlok o odgodenju zasedanja. In celo tu so opozicionci ostro napadali Fejervaryjevo ministrstvo, češ, da ni ustavno. Proti vladi se govorili grof Dessewffy, baron Pronah in grof Zichy. Odgovarjali so jako rezke ministri Fejervary, Lanyi in Lukacs. — Tako je Fejervaryjevo ministrstvo imelo priliko nastopiti dejansko prvič in zadnjič tudi v zbornici magnatov. Listi sedijo, da se je položaj izboljšal in sporazumljenje med krone in koalicijo ni izključeno. Če je to res, je Fejervary storil svojo dolžnost, ker se je koalicija ustrašila groženj s splošno volivno pravico. Tudi grof Evgen Zichy je vzkliknil, ko je Fejervary rekel, da mora biti imenovana vlada na po vladarju potrjenem koalicijskem programu: To bomo storiti. — Kakor sodijo, je poverjena grofu Ivanu Zichy velika vloga pri novih pogajanjih. Če ne dosežejo do 8. okt. sporazumljenja, imenuje vladar poslovne ministrstvo, ki ne bo zastopalo ne mažarskega poveljnega jezika a tudi ne splošne volivne pravice. Tudi v tem slučaju pride grof Zichy v poštev.

„Magyar Nemzet“ in „Magyar Ország“ priporočata koaliciji zmernost. A združena večina naglašja, da ji ni na tem, priti do moči, marveč hoče uresničiti svoje načrte. — Kot homines regii prideta v poštev grofa Andrassy in Zichy, ki ju je pozval k sebi vladar. Zbornica je pooblastila včeraj predsednika, da sme čestitati vladarju k imenovanju. Socialisti so nosili na čelu izpreveda deske z zanimivimi napisi kakor: „Iztrebite gospodarske izkoriščevalce“, „Ljudstvo varajoči magnati hočejo, da ljudstvo nima domovine“, „Kder je sposoben za vojaka, je tudi sposoben za volivca“. Kakor smo včeraj poročali, je zbornica odgode na 10. oktobra.

Ogrska kriza in Hohenzolernci.

Vse časti vredni žurnalist Lakatos je izjavil, da se mu obljubili 4000 kron in službo, ako pregovori svojega prijatelja Ziganyja k izpovedi, da je Banffy povzročil znano brošuro. Lakatos je zato vplival v preiskovalnem zaporu na Ziganyja, katerega je baje celo obljubil, da lahko pobegne. Lakatos trdi, da ga je pregovoril žurnalist Tarjem. Nasproti tej izpovedi je pa izjavil višji budimpeštanski glavar pl. Rudney, da dvomi o kakem podkupljanju Lakatos, da bi izpovedal proti Banffiju. Iz Berolina je pobegnil Aleksander Bemel, ki je prestavil brošuro „Ogrska kriza in Hohenzolernci“ iz mažarsčine v nemščino.

Goluchowsky odstopi?

„Neues Wiener Journal“ poroča, da je omajano stališče ministra za vnanje stvari, grofa Goluchowskega, tako, da najbrže odstopi. Vladar se je baje prepričal, da Goluchowsky nima sposobnosti, potrebnih državniku. Baje je Goluchowsky povzročil zadnji čas več napak, ki se še bolj zamotale osobito razmere z Ogrsko.

Dalje v I. priligi.

francoski ali germanski, ta Crtomir je star Get ali Tevton, ta Prešeren je čisto mednarodni advokat, ki bi ravno tako lahko stal v Berolinu ali v Stockholmu, ta skala je plod čisto plitve mednarodne secesije, in vsa koncepcija, kakor je sicer originalna, nima prav ničesar slovenskega.

Drugi slovanski narodi pojmujejo drugače svoje narodne spomenike. Vsi govorniki so ob slavnosti govorili o pesniku, ki je pel, da „največ sveta otrokom sliši Slave“, — samo na spomeniku se tega prav nič ne vidi.

Spomenik, ki bi predstavljal motiv „Največ svetá otrokom sliši Slave“, bi dvigal lahko s prekrasno navdušujočo kompozicijo k narodnemu ponosu. Take spomenike bi Slovenci potrebovali, a takih nočejo, ker služijo tujim idejam.

Z vpitjem na nas in z razpestavljanjem nagih podob hoče „Narod“ prikrihati občinstvu strah, katerega se izvestni ljudje imeli pred slovanskim spomenikom.

zato pa lahko govorite katerekoli fraze — a slovenski ta spomenik ne bo nikoli in ljudstvo ga ne bo nikdar smatralo kot svojo duševno last. Opazovavec.

Rusija.

Samostan napaden. Iz Tiflisa poročajo: V Suhumu se napadli Tatarji ženski Vasiljevski samostan, da bi ga oropali. Ubili so 9 redovnic. Stiri roparji so se priplazili v cerkev, zahtevali od duhovnika denarja in izpraznili blagajno.

Bombe. — Begunci. V Tavastgusu je vrgel zločinec bombo v gubernatorja Papkova, ki se pa ni razletela. — V Mohilevu so streljali na stražnika. V Odeso je prišlo 125 begunov s Sahalina.

Prepovedane predstave. Vse gledališke predstave in prirejevanja koncertov v Lodzu so prepovedane.

Poljaki. Mestni glavar Bibihov se je vrnil iz Peterburga v Varšavo in obvestil oblasti, da bodo imenovali za kraljestvo Poljsko carjevega namestnika. Imenovan bo najbrž Meyendorff.

Odgodena predavanja. Predavanja na politehniku v Rigi so odgodena, ker se je bati nemirov.

Buligin gre. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: Minister za notranje zadeve, Buligin, je prosil carja, naj ga umirovi. Car mu je dejal, naj počaka, dokler bo duma otvorjena.

Več članov carjeve rodbine je baje odpotovalo v inozemstvo. Veliki knez Cvil je že delj časa na Nemškem, Aleksij v Frankobrodu.

Ruska carica pričakuje veselega dogodka.

Witte. „Moskovska Vjedom.“ napadajo Witta, ki si s pomočjo reklame pripravljaja sijajen sprejem v Peterburgu, dasi je igral pri mirovnih pogajanjih zelo žalostno vlogo.

Poveljnik armade na Poljskem postane baje general Skalton.

Nemški denar za protiaustrijsko propagando.

Dne 3. t. m. vršilo se je v Ašu 43letno zborovanje avstrijskega društva: „Gustav Adolf Stiftung“. Iz letnega poročila navajamo le-te podatke: Lani se je sezidalo 51 protestantskih cerkev in dve šoli. Dohodki osredstev blagajne so znašali 630.723 mark, podpore od več nego 2000 občin so se pomnožile za 38.167 mark in so znašale vkup 1.629.679 mark, od katerih pripada na našo državo 548.743 mark. Pri zborovanju se je pela Bismarkova himna.

Japonsko-angleška zveza.

Peterburg, 9. septembra. „Novoje Vremja“ pravi, da japonsko-angleška zveza v Aziji ni jamstvo za mir, ampak je uničila ono politično ravnovesje, ki je potrebno za trajen mir — Ta zveza je naperjena proti Nemčiji, Franciji in Zedinjenim državam.

Dementi Vatikanu.

Rim, 14. septembra. „Osservatore Romano“ objavlja sledečo uradno izjavo: „Zadnji čas se je trdilo, da namerava papež potrditi postavo o ločitvi cerkve in države na Francoskem v tisti obliki, kakor jo je potrdila zbornica, izvzemši slučaj, če senat postavo poostri. Mi smo pooblaščen, da izjavimo, da sveta stolica v tem oziru ni še ničesar ukrenila.“

„Svobodne“ volitve na Francoskem.

Bonapartiška „Autorité“ pričbuje okrožnico francoskega ministra za notranje zadeve, ki zaupno pozivlja prefekte, naj pri prihodnih volitvah ne nastopajo le proti konservativcem marveč tudi proti zmernim republikancem.

Mešetarjenje nemškega cesarja v Avstriji.

O vplivu nemškega cesarja Viljema pričbuje mažarski list „Egyetértés“ značilen dopis nekega dolgoletnega voditelja avstr. nemške liberalne stranke, ki je bil že minister in je o razmerah jako dobro poučen. V dopisu se očita nemškemu cesarju, da je on odgovoren, ker ne dovomi naš vladar mažarskega poveljnega jezika. Oni mažarski politiki sedijo napačno, ki trde, da načelnik generalnega štaba Beck in vojni minister Pittreich zavirata ponarodovanje skupne armade. Viljem mešetar in sicer uspešno, ker ima v avstrijskem zunanjem ministrstvu tak vpliv, da avstrijski minister za zunanje stvari Goluchowski predloži Viljemu v odobrenje svoja poročila v delegacijah. Viljem se boji, da bi propadla v Avstriji nemška nadvlada, če bi bil omejen nemški vpliv na Ogrskem in bi prišli v naši državni polovici na vrhuncu Slovani, ki se jih Viljem bolj boji kakor vrag križa. Kakor hitro dobe Slovani nadvlado v državi, bi bilo konec nemškega vpliva na Balkanu in Nemčija bi postala popolnoma osamljena. Ta izjava „nemškega“ politika označuje naše suženjske odnose na sproti Nemčiji.

Ljudska univerza.

Bergamo, 15. septembra. Katoličani so sklenili ustanoviti v Bergamu ljudsko univerzo. Začela bo s poukom in predavanji 15. maja 1. 1906. S tem zavodom bodo združili potujoče učitelje (cattedra ambulante). Sv. oče je poslal odboru prisrčno pohvalno pismo.

Vstaja na Kavkazu.

Tiflis, 14. septembra. Mestne zastopstvo je danes odstopilo, da s tem protestira proti temu, da se izvede 11. t. m. s silo in s krvjo zatrla ter uvede vojaške tiranstvo. Revolucionarni odbori razširjajo izjave, kjer pozivljajo na splošno vstajo. Gubernator Elizabetpoljski je prošje vojaška ojačenja, ker je položaj v mestu in okolici zelo kritičen. V Baku je že odšlo mnogo vojaških čet.

Peterburg, 14. septembra. Mohamedanci v Baku se protestirali proti temu, da se jih proglasi za povzročitelje nemirov in vale vsa krivde na Armence. V Baku vlada strašna beda. Cene živil, posebno kruha in mesa, so zelo poskočile.

Tiflis, 15. septembra. Prebivalstvo zahteva, naj se odstavi tajne tatarske policijske agente, ki so nedolžne ljudi ovajali.

Shod avstrijskih nemških mest.

Bregenz, 15. septembra. Shod avstrijskih nemških mest je sklenil zahtevati, naj se mestne uprave oprosté pridobinskega davka. Vlada naj najame posojilo 50 milijonov iz krepel, da se dovrši telefonska progna in izpopolni vse zveze.

Nemški ljudski svet za Slezijo.

Tešín, 15. septembra. Tu so sestavili odbor, kateremu načeljuje poslanec Demel, ki je sklenil začeti takoj s pripravo za ustanovitev nemškega ljudskega sveta za Slezijo. Ta ljudski svet naj varuje nemške interese, predvsem pa naj dela na to, da se odpravijo paralelke v Sleziji.

S Poznanjskega.

Gdanskó, 14. septembra. Poznanjski nadškof Stablevski je izdal naredbo, kjer povdarja, da morajo dušni pastirji gledati na to, da se noben otrok ne odloči vsled pritiska staršev za kako drugo narodnost; priprava na sv. zakramente pa je popolnoma cerkvena zadeva in otroci se ne smejo pripravljati na njih sprejem v nemškem jeziku, če ga ne umejejo. Škof duhovnikom strogo zapoveduje, da se vestno ravnajo po tem navodilu. Nemška vlada vsled tega besni.

Posuroveli nemški podčastniki.

V nebni armadi na svetu ne izide toliko ukazov na častnike in podčastnike, ki zaukazujejo lepo ravnanje z moštvom, kakor ravno v oni Nemčiji, ki nam jo stavijo kot zgled Vsenemci. Že ti ukazi dokazujejo, da pač ni v Nemčiji vse tako, kakor — bi moralo biti. In večkrat se izvede kar grozne stvari o postopanju z nižjim moštvom na Nemškem. Tako je zopet presenetila svet vest, da je bil degradiran pruski podčastnik Tau in obsojen v poljurano leto ječe. Kazen je zaslužil, ker je 345krat pretepal moštvo in 106krat zlorabil svojo oblast. Res lep podčastnik!

Spor med Norveško in Svedsko.

„Zeit“ poroča iz Londona: Švedskim in norveškim posredovavcem v Karlstadu so sporočile nemška, angleška, francoska in ruska vlada prijateljsko, a ne uradno, da žele, naj se reši spor med Svedsko in Norveško na miren način. „Suenska Telegram Biro“ poroča, da Norveška počasi mobilizira. Lovci bodo koncem tega meseca popolnoma mobilizirani. Pod orožjem so že vsi mornarji, vojaki po trdnjavah in artiljerijsko moštvo v južni Norveški, kakor tudi obmejna črna vojska. Tudi več pehotnih polkov je že mobiliziranih. A splošne mobilizacije še ni.

Nemiri na Japonskem.

London, 15. sept. V Yokohami so pri zadnjih demonstracijah razbili okna misijonske cerkve. Enega Angleža in dva Francoza je množica pretepla.

London, 15. sept. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia, da upajo, da dvignejo potepljeno „Mikaso“. Vzroka eksplozije še daj niso zasledili. Vse vesti o kakem atentatu so smešne. Izjavljajo, da bodo vse posameznosti preiskave objavili.

Stajerske novice.

š Pošteni najditelj. Posestnik Frančišek Urh v Braslovcah je našel na cesti vrečo s 40.000 kronami, ki jo je

izgubil braslovski poštni sel. Pošteni najditelj je izročil denar poštnemu uradu, a mu niso hoteli izplačati zaslužene zakonite nagodne. Mež si je bo mogel priberiti potem sodnje.

š Nazaj k Rimu je prišel neki Celjan, ki se je pred meseci dal pregovoriti, da je s svojimi 3 otroci šel „preč od Rima“ k protestantovstvu. Uvidel je še pravočasno veliko propalost tega gibanja „preč od Rima“ in se vrnil „nazaj k Rimu“, predno se ni popolnoma pogreznil v tisto blato. Vodanovi sinovi so vsled tega silno potrti. Da, da, tako je!

š Ustreliti se je hotel v Gradcu 19letni mizarski pomočnik Janez Uršič iz Središča. Vzrok je bil prepir z neko žensko.

š Pri Sv. Marku blizu Ptuja cvetejo na župnikovem vrtu jablane kakor v najljšni spomladi.

š Umrl je v Rajhenburgu nagloma trgovec g. J.žef Savnik.

š Vročinska bolezen in griža. Vročinska bolezen je zelo razširjena v celjskem okraju, v Laškem, Trbovljah, Hrastniku in pri Sv. Miklavžu. Tudi hudo grižo imajo pri Sv. Miklavžu. Bolezen stazanesla tja dva Korošca.

Koroške novice.

Prevalje. V petek, dne 8. t. m. se je vršilo mesečno zborovanje katol. delav. društva v gostilni p. d. pri Reismüller-ju. Zborovanje otvori v odsotnosti predsednika in podpredsednika tajnik društva č. gosp. Ferdo Lavrinc. Najprej pozdravi prav prisrčno vse navzoče, ki so v tako obilnem številu prišli. nato nam poda kratke poročilo o romanju in shodu v Mariboru, katernega se je sam udeležil. Nato želi vsem mnogo zabave pri igri, ki je bila tudi na sporedu. Pred igro pa še pove Zarjan, g. Fran Kotnik, vsebine igre, da bi jo občinstvo lažje razumelo. Igrala se je igra: „Pravica se je izkazala“. Zopet se pokazali prevajški diletantje svoje spretnost v nastopanju na deskah, ki pomenijo svet. Posebno sta ugajala občinstvu dva juda, ki sta tudi nastopila v igri. Da se je pa cela igra občinstvu dopadla, nam je v dokaz smeh, ki ga je igra izvabila občinstvu. Po končani igri se je zbiralo za nagrobni spomenik r. predsednika Englerja, nabralo se je 8 kron. Zvečer, ko so se ljudje razšli, so imeli le to želje, da bi jih prevajški diletantje le še večkrat zabavali s kako igro. Ne smemo pozabiti tudi naših pevcev in njih vodje, g. Pikota, ki so nas s svojim petjem razveseljevali. Pripomniti je treba samo to, da pri zborovanju ni bilo videti laških knapov, ker so morali na ta dan, to je na Malo Gospojnico, delati kakor na kak nava d e l a v n i k. Ali se tako speštujejo božje in cerkvene zapovedi? Kdaj bomo vendar enkrat tako daleč, da se bodo tudi prazniki, ne samo nedelje praznovale?

Po svetu.

Zalostna statistika. Profesor Eulenburg na Nemškem je na podlagi uradnih podatkov sestavil statistiko o samoumornih učencev v Nemčiji. Od l. 1883. do l. 1900. je takih samoumornov nič manj ko 950. Po tem pa razpravlja Eulenburg, kdo je kriv temu in pride do zaključka, da je temu mnogo kriva šola s svojo zastarelo vzgojo, ki ne upošteva značaja učenčevega, a glavna krivda pa zadeva pomanjkljivo domačo vzgojo.

600 kron za striženje las. V Luksemburgu je poklical neki bogatin brivca z Dunaja, da mu pride strič lase. Ta „špas“ ga bo stal 600 kron.

Polje, polno zlata, so našli v Ameriki trije meščanje iz Seridana. Polje se nahaja ob gorovju Big Horn.

Tatvina v New Yorku. Odvetnik Aynar v New Yorku je odšel na počitnice v Kanado ter pustil svoje hišo v varstvu policije. V hišo pa so se ukradli trije tatovi ter bivali tam cel teden. Popili in pojedli so vse, kar je bilo dobrega za podzobe in za grlo v hiši, pobrali pa so tudi vse razne dragocenosti v veliki vrednosti.

Z dinamitom lovil ribe, a usmrtil sebe. Na Visu je ribič Ivan Pečarović 8. t. m. lovil z dinamitom ribe. Pri tej priliki mu je v roki eksplodirala dinamitna patrona in ga tako poškodovala, da je v kratkem umrl.

Velika tatvina dragih kamenov. V Bruslju je bila dne 1. t. m. veliki ruski kneginji Nariškin ukradena v gledališču biserna koralda, vredna 60.000 frankov. Na njej je bilo 58 biserov. 1000 frankov dobi oni, ki najde tatu. Kneginja je hči Wittejeva in soproga ruskega atašeja v Bruslju.

Stokrot oženjen. V Manchesteru so izpoznali Američana D. Witzhoffa, ki je zasledovan, ker se je že stokrat poročil. V Manchesteru je živel kot zobozdravnik pod napačnim imenom že deset mesecev in je

bil zaročen. V soboto je pa prodal svoje pohištvo in izginil iz mesta. Ko je izginil, se je izvedelo, kdo je bil.

Kaj je Seydlin? Priznано najboljša, po naj-novejših izkušnjah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kosmet. ustna voda. Dobi se vseh boljših trgovinah.

Trgovski vajenec

iz boljše rodbine se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. 1902 2-1

Rud. Rutner, Vrhnika.

Ženiti se želi

26 let star, sin poštenih staršev, rokodelec in posestnik na lepem in dobrem kraju Spodnje Stajerske, s pametno deklico, ki ima najmanj 1000 gl. imetja. Pisma zaupno pod „A. B.“. Videm pri Hrškem poste restante. 1887 1-1

Hlodi.

Nova tovarna za lesne izdelke kupuje skozi celo sledeče hlode proti gotovini na kubični čevelj franko državnih kolodvor Ljubljana:

Vrsta	I.	II
Smrekove, jelkove, in borove hlode od 24 cm debeline naprej, dolgost 4, 5, 6, 7 in 8 metrov	K —54	—52
Bukove hlode od 26 cm debeline naprej, dolgost 2.20 in 4.40 m	K —48	—44
Hrastove hlode od 28 cm debeline naprej, dolgost od 2 m naprej	K 1—	—80

Tovarna za lesne izdelke. Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6

Gostilna

z dvema vrtoma za zelenjavo, enim krasnim senčnim vrtom za goste, eno njivo in s koncesijo za žganje; ležečo ob treh cestah, edina v taisti in dveh zraven ležečih vaseh, komaj 10 minut iz trga, posloppje v dobrem stanu in gostilna dobro obiskana, se v Savinjski dolini proda zaradi nakupa družega prostora. Cena po dogovoru. Več pove upravnishvo „Slovenca“.

Ključavničarski pomočnik

se vzame v delu pri Benediku, Železnike, Gorenjsko. 1897 2-1

Marija Elsner podučuje v glasovirju

po metodi „Glasbene Matice“, lahko 2 do 3 v eni uri. 1889 2-1

Pojasnila na vprašanja od 8.—12. ure dopoldne v Frančiškanskih ulicah št. 8, I. nadstropje, levo.

Jeseniške novice.

Cementa je bilo zmanjkalo na Hrušici pri gradbi predora in delavci so morali v ponedeljek, 11. t. m., počivati, šele zvečer ob 6. so šli zopet na delo.

Sreča je bila to za italijanske delavce, ker je tako so mogli poslušati Don Evgenija Blanchinija, župnika iz Vidma na Laškem, ki je prišel na Jesenice in Hrušico z namenom laškim delavcem v njih materinem jeziku oznanjevat besedo božjo. Okoli 200 Italijanov na Hrušici se je zbralo v ponedeljek 11. t. m. ob 2 uri popoldne h govoru Don Blanchinija, ki je rodom beneški Slovenec. Na Mirci jih ni mogel skupaj sklicati, ker so delali v kamnolomu, odšel je z Jesenic 12. t. m.

Strašne razmere so na Hrušici, pripovedoval je Don Blanchini. Ravno sedaj se je nateplo na Hrušico polno zloglasnih ženskih. Ker se ponekod dela pri novih železnicah dokončana, naselile so se te vrste ženske po drugih krajih, kjer se še grade železnice. So namreč take, ki zloglasnega zasluzka iščejo samo v krajih, kjer se gradi železnica. Posebna vrsta je to, propala do kraja. Že prej se jih ni manjkalo na Hrušici, sedaj bo še hujše. Da bi že skoraj dokončali novo železnico in predor!

O slavnosti v Mariboru je Fr. Cebulj v „Katol. delavskem društvu“ prav zanimivo poročal. Veliko veselost je vzbujal med poslušavci, ko je šaljivo popisaval, kaj se je udeležencem vse na potu prigodilo, posebej Jeseničanom, katerih je bilo 14. Tudi tisti, ki se niso mogli slavnosti udeležiti, so po Cebuljevem poročilu dobili bolj jasno zavest, kolikega pomena je organizacija slovenskega naroda na krščanski podlagi.

Jeseniški „Orle“. Odbor katoliškega delavskega društva na Savi je se glasno sklenil, da se ustanevi telovadno društvo v smislu resolucije, odobrene na zborovanju v Mariboru. Izbrali so ime „Orle“, ker bo večji in močnejši od „Sekola“. Orle je lepši in mogočnejši kot sokol, stari narodi že so orla imeli za kralja med ptiči. Rimski orli so v zgodovini slavnostni. Jasen in bister je pogled orlov; kadar plava v visočinah, ne trepetja s peroti, četudi se veter zaletava vanj. Mirno upira oko v svoj cilj in kadar treba kot blisk šine proti cilju. Tako bodo tudi naši „Orli“ z jasnim pogledom upirali oko proti svojemu cilju. Mirni bodo ostali, četudi se bodo hude vibre zaletavale vanje, in kadar bo treba, ne bodo se ustrašili nikakih zaprek, da pridejo do cilja. Poleg telovadbe bo „Orle“ gojil in vzbujal narodno zavest, a pri tem ne bo pozabil, da svetinja narodova je tudi vera, ostal bo, kar so bili vrli naši predniki, ki se kot orli šli v boj nad divje Turke, da bi domovini ohranili „krst častni in svobode zlati“. Pravila bo sestavila „Kršč. socialna zveza“ v Ljubljani in predložila vladi v potrjenje.

Veliko zanimanja je za „Orla“. Naši fantje in moške že komaj čakajo, da bi „Orle“ začel letati po Jesenicah.

Otroški vrtec na Savi bo v nedeljo, 17. t. m., ob 4. uri popoldne blagoslovil prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda vč. g. msgr. Tomo Zupan. Po blagoslovu bo otroška veselica v salonu strokovnega društva v gostilni „pri Jelenu“, h kateri se vabijo zlasti starši otrok, ki bodo hodili v vrtec in vsi prijatelji družbe sv. Cirila in Metoda. Pri veselici bodo otroci deklamovali, bo tudi par govorov in tamburaški katol. delavskega društva bodo iz posebne prijaznosti brenkali v zabavo gostom. Posebna vabila na veselico se ne bodo izdala, ljub gost bo vsak prijatelj otrok in družbe sv. Cirila in Metoda.

Javno predavanje. V nedeljo, 10. t. m., je priredilo strokovno društvo tevarniških delavcev na Savi javno predavanje. Predaval je Gostinčar o razliki anarhizma, socialne demokracije, liberalizma in krščanskega naziranja. Predavanje je bilo izredno dobro obiskano, prestorna dvorana je bila napolnjena poslušavcev. Po predavanju sta nodala še predsednik Glavič in blagajnik Čebul običajna poročila o društvenem gibanju. Od občnega zbora je pristopilo društvu lepo število novih članov, društveno imetje v hranilnici pa se je pomnožilo za 300 kron. Prihodnje predavanje se namerava prirediti dne 8. oktobra t. l.

Tri nesreče en dan. V petek, 15. t. m., je nagla smrt pokosila Jožefa Porski na Hrušici. Železniški voz ga je povezil do smrti. — V Mirci v kamnolomu se je isti dan ponesrečil Franco Hafner, zmečkalo mu je nogo. Prepegljali so ga v bolnico na Hrušici. Težko bo okrevale. — Tretja nesreča se je zgodila pa na Savi na mestu, kjer zidajo novo tovarno žičnikov (Stiftenfabrik). Hrast je padel na mladega fanta Hrvata in v par minutah je revček izdihnil.

Vipavske novice.

v Slavnost v Sturiji, ki jo je priredilo tamkajšnje „Katol. slov. izobraževalno društvo“ ob priliki blagoslovljenja društvene zastave, je uspela vrlo dobro. Po obrednem blagoslovljenju zastave se je pričela na vrtu gosp. Stibilja velika, lahke rečemo ljudska veselica. Slavnosti so se udeležila vsa vipavska izobraževalna društva, ki so nastopala večinoma tudi na odru s svojimi zbori. Izobraževalno društvo na Ustju se je udeležilo slavnosti s svojo društveno zastavo. Občinstva se je nabralo iz cele doline in okolice jako mnogo; številne je bila zastopana kranjska in goriška duhovščina: našli smo krog 20 gg. duhovnikov. Tu so nastopali vsi pevski in tamburaški zbori iz cele doline: tamburaška in pevška zbor iz Sturije in Kamenj, tamburaška zbor iz St. Vida in Cola ter pevski zbori iz Budanj, Vipave in Slapa. Vsa društva so rešila svojo nalogo častno; splošno mnenje je bilo, da kaj takega se še ni priredilo na Vipavskem, za kar gre seveda v prvi vrsti čast vrlim gg. pevovodjam; med temi smo posebno občudovali nastop č. gosp. Vodopivca, vodje kamenjskega zbora, s kako finim efektom je dirigiral svoj pevski in tamburaški zbor. Je pa tudi žel bogato pohvalo. Le ena opomba nam bode dovoljena: pevski zbor iz Kamenj je pel med drugim tudi: Stubbe: „Kje prijazne ste višave“, prevedeno iz nemškega. Vsak jezik ima svoje posebnosti, ki se v drugem jeziku ne dajo popolnoma izraziti in prav to je bilo vzrok, da ni žel tu zbor tolikega uspeha, kakor bi ga bil s kako slovensko pesnijo. Prav tako so se odlikovali tudi drugi zbori, v prvi vrsti tamburaški zbor iz St. Vida, o katerem je bilo splošno mnenje, da je igral najdovršenejše in najbolj izrazito. Na koncu so zapeli združeni pevski zbori Hajdrihovo „Jadranske more“. Ko smo čuli to mogočno pesen iz grla tako močnega in izurjenega zbora, se nam je zdelo, kakor bi pluli na razburkanem morskem valovju, ki preti vsak hip nas pogoltniti, uničiti, ki divja in besni in se zaganja ob obrežje in trga zemljo iz rok rodnih sinov in jo izdaja tujcu. . . Tu se je zopet jasno pokazalo, koliko se da storiti za izobrazbo ljudstva z društvi in kako izbrno deluje naša duhovščina za pokret naroda, ki vodi po večini sama vse društveno življenje. Torej le krepko naprej na tej poti brez bojzani pred znojem in sovražnimi silami, naprej k jasnim ciljem — do zmage!

v „Napredni“. Dočim prirejajo naša društva veselice, kjer nastopajo krepki pevski in tamburaški zbori, odgovarjajo nasprotna društva le s plesi: tako prejšnje nedeljo bralno društvo „Sloga“ v St. Vidu in na Mali Smaren Citalnica v Vipavi. Plešejo in pijejo cele noči, zraven pa trobijo, da so napredni. S plesom menda ne boste napredovali, plesati znajo tudi kanibali krog svojih ognjev; tam je naprednost, kjer se resno dela!

v Prešernova slavnost. V nedeljo, ko so v Ljubljani odkrili spomenik prvaku-pesniku našega naroda, so vibrale po Vipavskem trgu z mnogo hiš slovenske trobojnice.

v Table na koncu trga, kjer je opomin voznikom, naj počasi vozijo, je prišel menda popolnoma ob veljavo. Na Mali Smaren, ko je bil v Logu veliki shod in je šlo skezi trg na stotine vozov, se ni za ta ukaz nihče brigal; v več slučajih bi se bila kmalu pripetila nesreča. Tako je padla z nekega voza, ki je letel v diru skozi trg, neka ženska, a neposredno za njo je drvil drugi voz; da se ni zgodila nesreča, je zabil voznik, ki je v hipu obrnil konja v drugo stran ceste, a pri tem bi se kmalu prevrnil njegov voz. Če je prišel obč. ukaz ob veljavo, čemu stoji še tabla, mar da le straši kakor strašilo v koruzi, če pa oni sklep še velja, zakaj se ne skrbi, da se tudi izpolnjuje?

v Predavanja o vinoreji so bila prejšnji teden napovedana. Toda že prvi dan je došlo k predavanju tako malo vinorejcev, da je g. Gombač predavanje za naslednji dan odpovedal.

v Splošna trgatav se prične na Vipavskem 25., deloma že 18. sept. Letna bo dobra, vino izvrstno.

v Tatinska družba se klati že dalje časa po dolini. V kratkem času je bilo čuti o vplomu v Orehovici, Podragi in Mančah. Posebno jim diše šunke in druga svinjna. Žendarmeriji se še ni posrečilo priti zlobni družbi na sled.

v Silna svinjska bolezen se je pojavila na Gočah. Veliko svinj je obelelo, nekaj že poginilo. Ljudstvo je v skrbeh. Prosi se večjaka, da bolezen preiše in zabrani nadaljnje razširjenje bolezni, ker bolezen je hipoma nastopila in se silno hitro širi. Pomankanje dobre, snažne vode je menda vzrok bolezni. Kolikor se je mogle deslej razsoditi, ima bolezen vse znake kuge.

Idrijske novice.

Elektriko namerava speljati naš v rudnik iz Bele. Po 2000 m. dolgem rovu bi dospela v Idrijo, kjer bi se porabila za razsvitljavo po pisarnah in za vrtnanje pejam.

Novo navpično jamo hočejo zidati namesto sedanjega Enzagi „šahita“. Boje se, da bi ta ne bil zadosti trden, ker se nahaja v slabem terenu, napravljen le iz opeke in bi se sčasoma zgodila lahko kaka nesreča. Novi jašek bi bil kot glavna jama, izpeljan v trdem kamniu.

Pri Jožefovi jami so letos začeli kopati v 13. nadstropju, to je prvi rov pod morsko globino.

Sest eskadronov huzarjev je jahalo pretekli teden skozi naše mesto. Vračali so se z manevrov. Dva vojaka pogrešajo že nekaj dni in dosedaj še ni znano, kje sta zaostala.

G. Pizak, večletni eleve, je povišan v 10. činovni razred. Ni bilo nobenega mesta izpraznjene, zato je toliko časa tičal v 11. razredu. No dočkal je le in mi mu povišanje prav privoščimo.

Mrtvo so našli v sredo na jutro v postelji vdovo Terezijo Kos Bila je sicer že stara 74 let, a ne ona, ne kateri drugi ni pričakoval, da bo tako naglo treba zapustiti rojstno mesto.

Sloge ni pri bratovski skladnici rudarjev in zastopniki rudnika. Že 9 let so odborniki socialni demokrati in 6 let je posloval njih pristaš kot računovodja. A v teh 6 letih so pa spravili matice in drugo poslovanje v tak nered, da je revirni urad večkrat pritoževal nad računovodji, nazadnje pa celo ukazal ustaviti novo moč, ki bo sposobna in povsem zanesljiva. Rudarska direkcija je za to odbrala svojega pisarja, o katerem sodi, da bo kos težki nalogi. Računovodja mora namreč pravila bratovske skladnice natanko poznati, mora biti več v računstvu, biti domačin, da ljudi pozna, biti zanesljiv, ker mu direkcija izroča na njegovo odgovornost vedno večjo vsoto denarja. A da bi direkcija sama dolečevala računovodjo ni všeč odbornikom, socialnim demokratem. Oni hočejo imeti za ta posel sodraga iz Ljubljane g. Berdajsa, a to direkciji ni všeč, ker njegovih zmognosti ne pozna. Tudi je ona preskrbela nove matice pri bratovski skladnici, kar je stalo mnogo truda in denarja in sedaj se boji, da bi enaki moške ne prišli do njih, kakor zadnjih 6 let in potem bode zopet nered in pritožbe od višje strani. Zato se že dalj časa vleče rekurs in „Naprej“ prijema ravnatelja Schmida in revirni urad v ne posebno izbranih besedah. — Rudnik sam plačuje doneske v bolniško blagajno, iz te je plačan tudi računovodja, zato mu ni zameriti, ako si želi moška, katerega kot sposobnega in zanesljivega že več let pozna. A socialni demokrati mislijo: Mi smo v večini, naša mora veljati, če tudi Berdajsa ne poznamo. Vsaj polovica odbornikov je pri seji očitno spoznala, da svojega kandidata ne pozna. Kak bode konec, še ne vemo. Ako zmaga direkcija, bode eno mesto v pisarni prazno in nastopil bode službo domačin, katerih toliko čaka na stalnan kruh; če obvelja pa socialnim demokratom, dobi pa najbrž gosp. Kristan tekmeča, kakor ga je prejšnji Rinaldo dobil v njegovi osebi.

Novomeške novice.

v Obrtni shod v Novem mestu. V nedeljo 17. t. m. se bode vršil v Novem mestu obrtni shod, na katerem bode poročal vel. č. gospod dr. Ignacij Žitnik o izpremembi obrtnega reda. Ker je shod velevažnega pomena, naj bi se istega polnoštevilno udeležili trgovci, gostilničarji obrtniki-rokodelci. Na tem shodu lahko svoje zahteve stavijo, katere bode uvaževal gosp. poslanec pri delovanju v odseku za izpremenitev obrtnega reda. Ugodne prilike naj nikdo ne zamudi, ker je sedaj edino še čas, da se zakon po naših potrebah primerno vredi. Pred vsem naj bi se zavzeli za te shod trgovci in gostilničarji, kajti izpremembe prinese zanje marsikaj važnega, kar se ne sme prezreti. Ker je priredba brez strankarskih namenov, je pričakovati obilne udeležbe na shodu. Kdor bode prišel, gotovo mu ne bode žal.

Obrtna zadruga Novomeška.

v Novomeške potrebe. Iz Novoga mesta se nam piše: Večkrat se je čulo da bi bilo potrebno v našem mestu ustanoviti meščanski klub posestnikov. Sedaj se zopet širi po mestu ta govorica. Klub bi bil zelo potreben, ako bi mu bil spreten vodja na čelu, kajti marsikaj pametnega bi se dalo doseči po njem v korist meščanom posestnikom, tudi bi bil velika pomoč bodočemu občinskemu odboru. V „klubu“ bi se mogla rešiti marsikatera važna vprašanja, ki se v občinskih sejah ne morejo vkljub dolгим debatam. Meščanom je treba vsestransko delati, da povzdignemo blagostanje našega mesta, ki se mora razširjati v mestnem obsegu, saj stavbenkih prostorov imamo dosti, katerih pa ne moremo porabiti, ker ni nikakega situacijskega stavbenega načrta. V sled tega so prostori ob sedanjih

cestah in ulicah čez polovico predragi. Stara cesta čez Kapiteljski hrib bi se dala zelo koristno porabiti, ako bi se nad Ločensko cesto več novih cest deloči lo luča proti severni strani. Na ta način bi se teliko praznega mesta dalo porabiti za stavbišča z jako lepimi razgledi na vse strani. S tem bi se povzdignilo naše mesto, in marsikdo bi zidal rajši tu, kakor v Kandiji. Zelo je tudi potreba, da se notranje mesto v premetnem oziru zboljša; to bi se dalo doseči s tem, da se izpelja še ena prometna cesta de novega mosta čez „Breg“ nad „Loko“ proti cesti na kolodvor pri Grdešičevi vili. S tem bi se povzdignile cene hiš po Bregu, nad Loko in teliko stavbenega prostora bi se dalo porabiti v stavbišča. Nikakor bi se ne smeli več pustiti voditi od nekaterih samoljubnih mož, ki bi še danes delali ovire takemu razvoju iz bojzani, da se njihove hiše in prodajalne preze ob glavni državni cesti. Kajti tudi ob Bregu so meščani davkoplačevalci, ki enako z drugimi smejo zahtevati zboljšanje v lastno korist. Bodimo v resnici napredni in svobodni v pravem pomenu, ter se ne ozirajmo na korist posameznega, ampak vedno na skupnost. Vse to bi moral uvaževati prihodnji obč. odbor, da pa bi bilo to možno doseči, je umestno da se zadevna vprašanja že nekako pripravljena od kluba predl. že obč. odboru v nadaljno rešitev. V klubu bi ne smele imeti besede le par domišljenih eksistenc, ampak vsi sloji meščanskih posestnikov. Izkušnja uči, da so nazori manj premožnega večkrat boljši, nego misli dobro gmetno stoječega veleposestnika. Ker bi pri vseh vprašanjih odločevala večina, naj bi ne bilo nikakega preziranja v klubu, če se isti res kdaj ustanovi. Vse kaže da bi bilo to zelo potrebno in ustanovitev tega bi z največjim veseljem pozdravili gotovo vsi sloji tukajšnjega prebivalstva. Besedom naj slede tudi dejanja.

Novomeščani.

v Solska izvestja. Šolsko leto 1905—1906 na deški in dekliški šoli se prične 16. septembra; deška šola s slovesno sv. mašo v frančiškanski cerkvi ob 8. uri in dekliška šola v kapiteljski cerkvi ob 10. uri. Na c. in kr. gimnaziji se prične šolsko leto dne 18. septembra s slovesno sv. mašo k sv. Duhu v frančiškanski cerkvi. V zmislu sklepa okrajnega šolskega sveta v Novem mestu dobi deška ljudska šola eno paralelko, kateri prispeva potrebni kredit novomeška občina. Dekliška ljudska šola pa dobi v prostorih dosedanjih sej mestnega zastopa še en nov razred. Potemtakem bo obsegal sedaj: I. razr. prvo, II. razr. drugo šolsko leto, III. razr. tretje in ceserto in IV. razr. peto in šesto šolsko leto.

v Hladnikova glasbena šola tudi začneja svoj novi tečaj.

v Umrla je dne 10. septembra gospa Alojzija Delhunija v Novem mestu za daljšem bolehanju na želodečnem raku. Pokojnica je bila vljudna in po vsem mestu priljubljena gospa, kar je najsijajneje pokazal njen velik izprevod dne 12. t. m. Lahka ji zemlja!

v Mestne občinske volitve se vrše dne 19. t. m. Dne 16. je zadnja občinska seja dosedanjega mestnega zastopa.

Mednarodni protialkoholni kongres.

Budimpešta, 14. sept.

Dr. Forel iz Chignya v Svici je predaval o temi: Alkohol in spolsko življenje. Znani materialistični učenjak je med vsemi govoril najbolj temeljito. Pijančevanje povzroča pri potomcih padanje števila porodov, zločine in popolno degeneracijo rodu, arijsko plemo je vsled alkohola in pomehkuženja, povzročenega od nadvlade kapitalizma, že precej degenirano in se mora bati marljivih in treznih Mongolcev.

Vnela se je živahna debata: profesor Forel je na koncu zaklical: „Proč z alkoholom, proč s prostitucijami!“ (Živahna pohvala.)

V popoldanski seji je govoril profesor Bleuler iz Curiha o temi: „Alkohol in kazenski zakonik“. Predlagal je, naj se pijance kaznuje na ta način, da se jih izroči zavodom, kjer se privadijo popolni abstinenca.

Dr. Vambery iz Budimpešte pa je predlagal, naj se tiste, ki se po lastni krivdi napili in v tem stanju napravili kaj kaznjivega, še ostreje kaznuje. V obče je kongres slabše obiskan, kot je bil zadnji v Bremenu, več gospodov je preveč materialističnega mišljenja, sicer pa je precej katoličanov pri kongresu, med njimi škof dr. Fischer Colbrie iz Kašave.

Gdč. Kassowitz z Dunaja je govorila o alkoholu in vzgoji. Alkohol je kriv, da so otroci zgodaj nervozni in brez trdnega značaja.

Tajnik severne železnice dr. Stein je govoril o vplivu alkohola na železniško osebo. Popoldne so imeli psihijatri svojo sejo.

Dalje v II. prilogi.

Dnevne novice.

Dr. Tavčar in skupno narodno delo. Dr. Tavčar, mož, o katerem priznani liberalci govore, da je največja nesreča njihove stranke in ki pozna le „delo“ s Švegljem, je pri slavnosti čutil potrebo ironizirati preroške besede, da pride čas, „ko prepri iz sveta bo pregnan“, s tem, da je trdil, da je slovenski razpor pravzaprav nekaj silno koristnega in potrebnega. Tako je ta mož umeval Prešerna, tako dolžnost slavnostnega govornika. Na slavnostnem prostoru je povdarjal, da prepri med Slovenci mora biti in danes sme prenehati. To izjavo njegovo si je treba zabeležiti, ker je je govoril kot vodja narodno-napredne stranke, iz katere se sicer čuje mnogo glasov po spravi. Tako bodo tisti, ki hrepene po spravi in skupnem narodnem delu, umevali pisarjenje „Slov. Naroda“, ki se po Tavčarjevih intencijah in na Schwegeljevo ter vladine povelje urejuje tako, da bi se razpor le še poostiril. Po tej dr. Tavčarjevi izjavi naj se nikar od nas ne pričakuje pardona. Dr. Tavčar je zopet vrgel bojno rekavico. Če doživi novih porazov svoje klike, naj se sam sebi zahvali. Oni, ki se pa že siti njegovega upitja, pa naj gredo preko njega z namini na pošteno narodno delo, katerega pri nemškutarskih usuznjencih ne dobe, in mir bo nastal v slovenskih vrstah. Dr. Tavčar naj si torej nikar ne domišlja, da skupno narodno delo ni mogoče preko njega. Slovenci imamo drugih potreb, nego pa stredi častihlepnosti dr. Tavčarjevi.

Nekaj nečuvnega iz mariborske kadetne šole. V mariborski kadetni šoli se je zgodilo nekaj, kar bo opravičeno razburilo vso slovensko javnost. Vojna uprava se vedno izgovarja, da nima dovolj slovenskih častnikov. — Letos se je oglasilo za sprejem v mariborsko kadetno šolo med 37 oglašenci šest nadarjenih Slovencev. Ko se pri vsprejemnih izpitih pisali gojenci pismeno nalogo, hodil je stotnik vedno med gojenci jih ves čas izpraševal ali so Slovenci ali Nemci. Po izvršeni pismeni nalogi, ki je bila pozatrdilu slovenskih gojencev izredno lahka, se nakrat kar kratkomalo slovenske oglašence odslovili in jih niti k ustmeni izkušnji niso pustili, vseh 31 Nemcev je pa ostalo. — Vojno ministrstvo tem potom opozarjamo na ta kričeči slučaj, ki bije v obraz vsa kienakopravnosti. Zahtevamo takojšnje preiskave! Vojno ministrstvo naj si dá predložiti pismene naloge in za slučaj, da se je zgoraj opisano zgodilo le iz navadne mržnje do slovenskega naroda, naj gojence nemudoma pokliče k ustmenemu izpitu. Sicer pa sme gg. poslance opozoriti, da bodejo radi tega krepko nastopili v državnem zboru in v delegacijah in da se tudi onemu, ki je s svojim postopanjem povzročil tak nečuden dogodek, primerno posveti!

Skofjski zavodi sv. Stanislava v St. Vidu. V četrtek dne 21. septembra se bodo slovesno otvorili škofjski zavodi v St. Vidu. Slovesnost se bo vršila po tem le redu: 1. ob devetih dopoldne blagoslov hiše; 2. peta sv. maša v kapeli; 3. govor knezoškofa o namenu zavodov; 4. govor gosp. arhitekta Jos. pl. Vancaša o zidavi v dvorani; 5. ogled hiše in njenih naprav. Da se p. t. Ljubljancanom udeležitev olajša, naprosil se je poseben vlak za ta dan. Vozni red je: z južnega kolodvora pojde vlak ob 8.30 dopoldne, z državnega kolodvora pojde vlak ob 8.36 dopoldne, v Vižmarje pride vlak ob 8.44 dopoldne. Nazaj: iz Vižmarje odide vlak ob 1.05 popoldne, na državni kolodvor pride ob 1.16 popoldne. Cene za tje in nazaj so: III. razred 60 v., II. razred 1 K. Karte se bodo dobivale kakor po navadi pri blagajni.

Poživinjevalni organ narodno-napredne stranke si je stavil res nalogo, da

naredi iz svojih bravcev popolne živali. Zdaj mu služi zato reklama za nagote. Z reklamo in hruščem za nagoto meni odvrti pozornost od blamaže pripravljalnega odbora pri Prešernovi slavnosti. Neki dr. Boris Zarnik piše o nagoti v ta list „zoološko-antropološko študijo“, ki je spisana popolnoma darvinistiško ter brez najmanjšega čuta za moralno stran človeškega bitja, da kaj takega res še nismo čitali, razen v medicinskih knjigah, ki pa niso pisane za feljtone. Najprej se postavi ta mladenič na stališče, da med človekom in živaljo ni nobene razlike. Od živali jemlje zglede, da sodi človeško sramežljivost. Prešernovega genija primerja s psico ter dokazuje, da ne „vzburja“ ta genij tako, kakor — psica. To ga naj — opravičuje! Vse je pisano tako sirevo in brezstidno, da v dnevniku res ni mogoča polemika s takimi podrobnostmi. Kake globoke je padla družba „Narodova“, da v svojih rodbinah trpi take svinjarije! Narodno-napredne dame, ali nimate več rdečice, da bi vas občila, ali ste prišle ob zadnji čut dostojnosti, da pustite svoje glasilo poniževati vas na stališče navadne brezumne živine! Po psicah vam vaše glasilo odmerja — sramežljivost! In kaj vas uči vaš mladi Boris? Po njegovi teoriji bi morale tudi narodno-napredne dame hoditi nage okoli, saj obлека mu je pravzaprav — nemoralna. Ako nimajo liberalne dame toliko moči več, da bi konec naredile takemu škandalu v svojem glasilu, so izgubile za vselej pravico veljati za ženstvo kulturnega naroda. Iz vsega vidimo, da so „Narodovci“ hoteli nalašč provocirati take „nage“ razprave, da pri tej priliki svoje pristaše, zlasti pa mladino, popolnoma izpridijo in poživinijo. Vse se jim suče samo okoli najpoltenejše pohotnosti. To se vidi iz listkov „Slovenskega Naroda“, v katerih slavi svoje orgije „Venus vulgiva“, to se vidi iz nevic, v katerih zbira najrajši najpodlejšje stvari, to se vidi iz vsake polemike, v kateri pride vedno zopet nazaj na svojo pasjo moralno, to se vidi iz poročil izpred sodišča, kjer išče poltenosti, da jo širi na svoje bravce. Iz tega se vidi, da so ti ljudje nenormalni in podvrženi popolnoma tistim „seksualnim asociacijam“, o katerih ve Boris toliko pripovedovati liberalni ženski in moški mladini, katera hira duševno in telesno ravno zato, ker je napajajo neprenehoma s tako duševno hrano. Kar podaja „Narod“ kot leposlovje in znanost, je ravno to, kar Forel obsoja kot najškodljivejšo pornografijo. List, ki je gojitelj prostitucije in najhujše nemoralnosti zanaša celo v zakon in v rodbino, ki ima na svoji vesti dober del sifilitične epidemije, ki se širi med mladino, nas ne bo učil, kaj je morala in sramežljivost. To se stvari, do katerih se en niti povspeti ne more. Ubogi Prešeren, da mora on s svojim imenom pokrivati namene onih, ki hočejo ljudstvo pridobiti za svoje materialistiško naziranje s pomočjo poltenih dražil. On je svoje strasti idealiziral, ker je bil kot pesnik nasprotnik neestetičnega in sirevega materializma, ti pa, ki so mu postavili spomenik, še to, kar je na njem lepega, vlečejo v blato in hočejo iz pesniškega genija narediti brezumno, svojim nizkim nazorom slepo podvrženo živino!

Pogani znajo biti tudi — pobožni. V „Notranju“ beremo: Na tisoče narodnih romarjev se je pedalo na božjo pot tja k visokemu altarju, sezidanemu Francetu Prešernu“. Ti ljudje, ki neprenehoma zabavljajo nad romarji, so našli zdaj svojo „božjo pot“. Kakšna je ta pobožnost, se vidi pa takoj iz sirovega zabavljanja čez duhovski stan. „Notranjec“ proglašja Prešernov spomenik kot božjo znamenje proti katolicizmu. On laže, da je duhovščina Prešerna ubila, laže, da „Slovenec“ o „nedolžnemu pevcu in rodoljubi ne zna povedati nič drugega kot to, da sta ga umorila alkohol in spolska razbrzdanost.“ To je naravnost laž. „Slovenčeva“ Prešernova priloga šteje med najboljše, kar se je sploh še pisalo o Prešernu, a notranjski pogan je preneumen, da bi jo sploh razumel. Da nameravajo liberalci pod

pretvezo Prešernovega kulta razširati pravo poganstvo, pa priznava „Netranjec“ odkrito: Navzeti se meramo duha Crtomira, in sicer onega Crtemira, ki se še ni spokoril. Kot njemu, tako naj tudi nam ne bo nobena žrtev prevelika, da slednjič naša očetnjava najde pot tja, „kjer nje sinovi si prosti voljo v roin postavijo!“ — Prešeren je opeval pokristjanjenje Slovencev, ti neodobni brezbožci pa proti njemu postavljajo golo poganstvo. — In ti se imenujejo Prešernovi — častivci!

Na časnikarske fraze se oklepajo. Ob Prešernovi slavnosti je naše poročilo o priredbah tako razburilo nekatere gospode v pripravljalnem odboru, da že cel teden bljujejo v „Narodu“. Nič ne dé — celo mnogo liberalcev je izrecno odobraval naše resnično poročilo. Sedaj so prišli na dan s citati iz nekaterih slovenskih listov, ki slavnost hvalijo. „Narod“ se baha tudi s poročilom v „Novem Vremenu“, kjer pa je celih 6 in pol vrstice korespondenčnega urada, kakor se sploh opravili listi slavnost jako kratko. Da slovanski gostje in časnikarji, ki so bili morda prvič v Ljubljani, ne bodo v javnosti kritikovali in samo splošno hvalili, je bilo pač pričakovati. Napolnili so svoje liste z navadnimi časnikarskimi frazami, v Svicariji zasebno s o se pa jako pikro izražali o tem, da ni bilo nobenega navdušenja. Tako star človek, kot je že dr. Tavčar, bi lahko vedel, kako se kujejo take notice. Mi nismo imeli kot ljudske glasilo nobenih ozirrov, saj niso povabili v pripravljalni odbor niti enega delavca ali obrtnika. Povedali smo odkrito s kakim malim razumevanjem je slavnost priredila frakarija in tako vestno bomo vedno izvrševali svojo časnikarsko dolžnost. Puble fraze nekaterih listov ne bodo rešile te gospode iz blamaže, tudi če jih v „Narodu“ ponatiskujejo, saj vsak Ljubljancan in gostvé, kako je bilo v resnici.

Ti „klerikalci“! „Narod“ se silno jezi na nekega „klerikalca“, ki je baje rekel, da bi bilo bolje namestu spomenika postaviti — u božnico. Socialni „Narod“ psuje tega nam nepoznanega „klerikalca“ z „butcem“. Z „Narodom“ se ne bomo prerekli, ali bi imel človekoljuben zavod za ljudstvo večji pomen, kakor drag spomenik. Povemo pa, da je še mnogo ljudi, ki menijo, da bi za nas revne Slovence bile koristnejše za znesek 70.000 K Prešernove ustanove za dijake in da bi se najbolje oddolžili Prešernu, če bi iz tega denarja dostojno podpirali njegovo revno hčer do njene smrti. Pa takega mnenja ni samo mnogo „klerikalcev“, ampak tudi mnogo liberalcev. Drugačnega mnenja so ljudje, ki so hoteli Prešernov spomenik rabiti le sebi v reklamo in ki bi sicer pri banketih ne mogli kaditi — sebi.

Sokolske obleke se je sramoval „Sokolev“ starosta pri Prešernovi slavnosti. Ubogi „Sokole“ so komandirali od vseh strani za stafažo, marsikateri si je nalašč za to slavnost moral preskrbeti sokolsko obleko, dr. Tavčar pa se je čutil toliko vzvišenega nad njimi, da je tudi pri tej priložnosti pozabil na svoje sokolstvo. Mednarodni frak ga bolje krasi.

Hribar posnema Luegerja. Otročje defiliranje ljubljanskih abecedarjev, pri katerem bo govoril župan Hribar, je posnemovanje Schillerjeve slavnosti na Dunaju. A primera nikakor ne velja. Kajti Schiller je res mladinski pesnik, kar Prešeren ni, in spomenik Schillerjev na Dunaju je popolnoma dostojen. Sicer je tudi na Dunaju bila otročja parada nepotrebna in toliko neprimerna, ker so se res otroci pri tem politično izrabljali, a v Ljubljani bo še bolj neprimerna. G. Hribar bi mnogo bolje storil, če bi namestu otrok zbral odrasle svoje volivce in jim poročal, kaj misli storiti za brambo in prospeh ljubljanskih obrtnikov! V tem naj posnema Luegerja, ki je neutruđen v delu za obrtni stan!

† **Baron Oton Apfaltrern.** Včeraj zjutraj ob 5. uri je v Gradcu umrl 83-letni baron Oton Apfaltrern, ki

je svojčas igral jako važno vlogo na Kranjskem. Rojen 6. aprila 1823 na Nižje-Avstrijskem, je študiral pravosodje in služil pri sodnijah od l. 1845. do l. 1855., nakar se je podal na svoja kranjska posestva. Bavil se je tudi s politiko in se je seveda pridružil po zgledu svojih plemiških tovarišev kranjskim Nemcem. Od l. 1861. do l. 1895. je pripadal kranjskemu deželnemu zboru. Pripadal je voditeljem kranjskega nemštva. Kranjske veleposestvo je Apfaltrerna poslalo l. 1873. tudi v državni zbor in l. 1877. je bil pozvan v gosposko zbornico; l. 1881. je bil odlikovan z redom železne krone druge vrste. Vsled visoke starosti je opustil politike. Truple prepeljeje v Komendo na Kranjskem.

Hiralnica in skrb za umobolne je dala „Slov. Narodu“ poved, da je prav hudobno in surovo napadel usmiljenke in strežaje umobolnih varovancev. Ker je blaznica pod nadzorstvom gosp. dr. viteza Bleiweisa, smo pričakovali, da bo g. doktor sam stvar preiskal in v „Slov. Narodu“ popravil, ker od klerikalcev ne sprejema popravkov, pa to se ni zgodilo. Dr. Bleiweis je ali za to nezmožen ali pa prelen, da bi storil svojo nadziralsko dolžnost. Prišla je pa na to „Narodovo“ ovadbo preiskovalna komisija mestnega magistrata in peizvedovala o vseh tam napisanih zločinih. Bo-li ta komisija kje objavila uspeh preiskave, ne vemo. Dovolj žalostno, če se na „Narodovo“ lopovščine sploh ozira kaka oblast! Zato smo se sami informirali in tukaj poročamo, kar je bilo. Hiša za umobolne je zasebna last kongregacije usmiljenk brez vsake podpore od javnih zakladov, zato sprejema bolnike po dogovoru z dotičnimi varuhi. Oskrbovanje imajo usmiljenke, vodstvo in zdravstveno nadzorstvo pa dr. vitez Bleiweis. (Njegova 25. služba.) Postavljen je posebni hišni red in ima osobje natančna navodila, kako ima ravnati z umobolnimi za vsak slučaj pod lastno odgovornostjo. Ta usodni dan, ko so bili umobolni ločeni po oddelkih, se je pripetilo, da so se umobolni med seboj nekaj sprli; norcem se seveda ne sme nič zameriti in take nastale prepire je treba pomiriti po navodilu. Taki slučajji so se sicer že prigodili tudi prej med norci, pa zaradi tega niso zbesneli še ljudje izven norišnice; a ta dan je gledal norce s sosedne strehe klepar Luknič, ki je stvar naznanil uredništvu „Slov. Naroda“, kjer se jo po svoje zavili, s psovkami zabelili in svojim bratcem podali v taki obliki, kakor prija „Narodovim“ norcem. Pri preiskavi zaslišan je Luknič bistveno drugače izpovedal, kakor je stalo v „Narodu“. Preiskovali so umobolne dr. vitez Bleiweis kot vodja blaznice in mestna komisija; oboji so našli, da takih surovosti, kakor jih je napisal „Slovenski Narod“, sploh ni bilo; v kolikor pa so morali strežaji in strežajke poseči vmes med spopadle se norce, so ravnali po predpisih in niso prekoricali potrebnih mej. Torej je „Narod“ krivico delal zavodu in osobju, ki požrtvovalno izpolnuje svoje težke dolžnosti. Ko bi bilo ljudstvo poslušalo „Narodovo“ hujskanje, da naj napade hiralnico in vrže babe ven, bi bila krivica dvojna. Žalostno pa je, da dotični, ki imajo v rokah oblast, se za take krivice nič ne zmenijo. Vitezi so si šteli nekdanj v posebno častno nalogo, braniti ženske in sploh vse šibke pred nasiljem, zdaj pa tega menda več ne čutijo. Tudi državni pravdniki so se včasih čutili poklicane, da nastopijo proti banditem. Oblasti so nekdanj take obče koristne naprave podpirale in vsestransko varovale, dandanes se jim niti ne zdi vredno, javnih hujskanj k nasilnosti ustaviti. Kdor pozna bolniške razmere na Kranjskem, ve, da je blaznica na Studencu prenapolnjena, da stoji dežela pred vprašanjem nove velike blaznice, da je torej ta zasebni zavod prava sreča za deželo; a vse to ne šteje nič; če se kje kaka krščanska naprava pritiska ob steno, tam izvestni krogi previdno zatisnejo oči.

Pozdrav Srbov. Srbi so iz Postojne poslali županu Hribarju brzojavko, v kateri pozdravljajo Slovence. Po-

sežno vzbujajo pozornost na tej brzjavki dejstvo, da se niti z besedo ne zahvaljujejo za „sprejem“.

Orli, kvišku! Vrli Jeseničani ustanovljajo, kakor se bere med „Jeseniškimi novicami, telovadno društvo „Orel“. Priporočamo ta zgled, ki izvršuje sklep mariborskega shoda, tudi drugim našim mladeniškim društvom. Naj se osnujejo po društvenih telovadni krožki, kateri se naj po „Zvezi“ dogovore za skupno obleko. Sedanji „Sokol“ ima več hib. Prvič je to le posnetek češkega sokola, in ne dosega svojega vzera. Za naše planinske kraje je sokol prešibek tič; pri nas vladajo orli. Tudi obleka Sokolova nima prav nič jugoslovansko narodnega na sebi. In sedaj so „Sokola“ vjeli in na verižico priklenili pri nas liberalci Schwelglove vrste; oslepili so ga in mu peruti pristrigili, tako da je postal čisto mršav. Zato pa kličemo mladeničem: Bodite orli! Kvišku z jasnim pogledom in mogočnim vzletom!

Kako nas Rusi malo poznajo. „Grazer Tagblatt“ od 15. septembra t. l. prinaša vest, za katero seveda ne jamčimo, pa se o nji lahko reče: „Se non è vero, è ben trovato“ List piše namreč pod naslovom „Kje je Ljubljana?“ sledeče: Ob priliki Prešernove slavnosti v Ljubljani je slovenski slavnostni odbor poslal tudi mestnim zastopstvom v Peterburgu in Moskvi povabila in jih seveda datiral iz Ljubljane. Nemški listi pa poročajo, da se je hotelo peterburško mestno zastopstvo za to brzjavni petom zahvaliti. Tada peterburški glavni brzojavni urad je odklonil sprejeti brzjavke, ker ni bilo v uradnih zapisnikih najti imena Ljubljane Zato so zahvalno brzjavke poslali slovenskemu klubu v Prago s prošnjo, naj najdejo „slovensko metropolo“. — Iz te vesti sledi, kako so Nemci svoja imena naših slovenskih krajev vrinili cele slovenskim narodom in kako nujno bi bilo treba, izdati zapisnik slovenskih krajevnih imen, katerega naj bi se posluževali vsi slovenski uradi.

V Davči ne bo shoda dne 24. t. m., na kvaterno nedeljo. To na znanje vsem tistim, ki so se na podlagi naznaila v zadnjem „Domoljubu“ namenili na ta shod.

Kdo plača največ davkov? Po uradni statistiki pripada v Avstriji na enega prebivalca davkov na leto: Na enega Čeha 28 60 gld., na enega Nemca 26 82 gld., na enega Laha 25 32 gld., na enega Slovence 17 22 gld., na enega Poljaka 12 77, na enega Srba 12 72 gld., na enega Rumunca 10 23 gld., na enega Rusina 10 13 gld.

Slovenski znajo. V umazanem ptujskem „Štajercu“ priporoča nemčurški odbor koroškega „Bauernbunda“ za dopolnilno državnozbornsko volitev nemškega kandidata Friderika Seifrizza proti kandidatu poštenih kmetov g. Grafenauerju. Pozor na volkove v ovčji obleki!

Vojaška ojačenja v Pulj. Dva bataljona demobranskega polka št. 5, ki sta doslej bila nastanjena v Trstu, prideta v Pulj.

Ssekuro je odsekal glavo v Kranachu pri Lipnici na Gorenjem Stajerskem v prepiru hlapec G. Adam svojemu gospodarju Jožefu Schmidtu. Glava je odletela od trupla.

Papež Pij X. prijatelj športa. Iz Rima poročajo, da je papež za telovadne igre katoliških športnih društev, ki se bodo vršile 5. - 8. oktobra v vrteh Vatikana, daroval 200 zlatih in srebrnih medalij. Dočim je bil rajni papež Leo XIII nasproten športnim zabavam, podpira Pij X. šport in je dejal nekaterim kardinalom, ki so malce ugovarjali proti igram v Vatikanu: „Pridite in oglejte si čile mladeniče. Zdelo se vam bo, da ste za 50 let postali mlajši, kajti veselost in spretnost mladine bo tihemu Vatikanu dala radostno lice. Mladina naj se le telovadi in se raduje. Tako ji bo zdravo telo in duša.“

Hrvaška zmaga. Obč. volitve v Svetvinčentščini v Istri, kjer je doslej neomejeno gospodarila renegatska stranka, je volilo v občinski svet 177 za Italijane, 136 pa za Hrvate. Torej: — Zora puca, bit će dana!

„Gabinetto di lettura“ hočejo mesto čitalnice ustanoviti nekateri mladeniči v Premanturi, popolnoma hrvaški vasi blizu Pulja. Zares — hujska poturica, nego Lah.

Mornariška vest. Avstrijska bojna ladja „Franz Josef I.“ je včeraj odplula na Kitajsko, da zamenja ladjo „Kaiserin Elisabeth“, ki se vrača sedaj domov.

Novi dohodki za istrsko Ciril Metodovo družbo. „I. bjelovarska parna mlekarica“ v Bjelovaru na Hrvaškem bo prodajala za družbo sv. Cirila in Metoda v Istri vsakovrstne specialitete sira.

Pri občinskih volitvah v Dolu pri Ljubljani si je za zdaj še ohranila od liberalnega učitelja nahujšana stranka večino v dveh razredih, dasi utegnejo biti volitve zaradi nerednosti razveljavljene. Izid je v tretjem razredu: 63 nasprotnih proti 44 našim; v drugem razredu: naših 14, nasprotnih 7; v prvem imajo liberalci večino.

Uspeh „Südmärkin“ v žigalicah. „Südmärka“ je imela pri svojih žigalicah lani 9159 K 48 h čistega dobička. K temu dobičku, ki ga porabijo najzagriženejši Vsenemci za ponemčevanje Slovanov, prispeva tudi znana „velenarodna“ ljubljanska Šešarkova trafikla!

Očeta je zažgal. V Bärnbachu je delavec Karol Mozetič vrgel v svojega očeta gorečo petrolejsko svetilko. Goreči petrolej je očeta vsega sežgal.

Umrl je v Litiji posestnik in znani pedjetnik Anton Koprivnikar v starosti 61 let.

Dva nova izborna električna motorja, po 0,4 konjske sile, ki sta bila na obrtni razstavi, se predstava pod zelo ugodnimi pogoji. Pripravna sta za mizarje, ključavničarje in sploh za manjše obrtnike. Natančnejši pogoji se izvedo pri našem upravnistvu.

Slavnostni komerz Südmärke na mali Šmaren je bil tak, da še vsenemški listi prinašajo jako kratka poročila, a še v teh ne govorijo, le imena govornikov. Že vedo zakaj. Med drugimi je govoril tudi znani ljubljanski realčni profesor Binder. Može je opisoval trpljenje (!) kranjskega nemštva. Opominjal je Nemce na dolžnosti, ki jih imajo nasproti svojim bratcem v „Vzhodni krajini“. Prihodnje leto osrečijo südmärkovski berači s svojim letnim zborovanjem Trbiž.

Vinske pokušnje za „dolenjska vina“ na Gorenjskem. Vinogradniki in gostilničarji! Če se je vinska pokušnja v Ljubljani tako dobro obnesla, ali bi ne bilo več kot potrebno, da se kaj tacega tudi na Gorenjskem poizkusi? Na primer v Kranju, Radovljici in Skofji Loki. Spočetka vsaj v enem kraju, recimo v središču, to je v Kranju? Na ta način bi se dale zlorabi reklame dolenjskih in sploh domačih vin najbolje v okoli priti in naše kranjsko vino bi dobilo svoj, po Gorenjski mu vkradeni vglad, polagoma zopet nazaj. Prizadeti, premišlujte resno o tem, zdaj pride čas za to!

Zavod za vzgojo slovenskih deklic v Trstu. Solske sestre, katere podučujejo žensko mladino v šoli sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu, so si kupile lastni dom. V njem otvorijo 1. novembra t. l. privaten zavod za poduk in odgojo slovenskih deklic od 6. leta naprej. V zavodu se bodo podučevali razven vseh šolskih predmetov razni jeziki, risanje, račna dela, petje in godba. — Sprejemale se bodo tudi gospice tržaških družin v poduk v ročnih delih, katere so že šli odrasle. — Natančna pojasnila in pogoji se izvedo v samostanu šolskih sester, via Pasquale Besenghi št. 6. Na ta zavod se opozarjajo slovenski starši, kateri žele priskrbeti svojim hčeram boljše omiko in skrbno vzgojo. Opomnimo še to, da stoji hiša na hribu v čistem zraku, v mirnem delu mesta s krasnim razgledom na morje. Obdaje jo senčnat vrt.

Ljudsko veselico priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Tržič in okolico z domoljubnim sodelovanjem slov. bralnega in društva sv. Jožefa in Sokola v nedeljo, dne 17. septembra v prostorih g. Josipa Primožiča v Pristavi. Spored: 1. Petje. 2. Igra na tamburico. 3. Telovadba. 4. Prosta zabava. Vstopnina: 40 vinarjev. Cisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Začetek ob 4. uri popoldne. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Belokranjske novice. Namesto biljarda. Kavarna v Metliki nima biljarda, za to se pa hodijo gotovi gospodje tje biljardirati s — pestmi. — Novi lekarnar je prišel v Metliko. G. Wacha gre proč. — Naglo umrl je Martin Kukšinič iz Križevske vasi. — Janko Hranilovič, trgovec v Metliki, se je preselil v Karlovec. — Nove šole hočejo imeti na Lokovici nekateri višji gospodje, a je v novem šolskem letu baje iz Trnovca in Lokovice komaj sedem otrok!

Učiteljske vesti. Za proviz. učiteljico v Tomišlju je imenovana gđ. Marija Novak, za namestnika učitelja g. M. Kosa, ki je vsled bolezni na dopustu, pa pride v Gorenje Pirniče umirovljeni učitelj g. Maks Ivanetič.

Tatvina. Posestnikovemu sinu Jožefu Slaparu v Podlipovci je bilo dne 11. t. m. ukradenega izpod strešja in iz zaklenjene skrinje 225 K denarja in hranilnična knjižica „Posojilnice v Zagorju ob Savi“ z vlogo 1000 K. Tat je še neznan.

Železniški most čez novo cesto pred Solkanom je položen mnogo prezniko. Tako je nizek, da večji in malo bolj obložen voz ne more skozi. Neki špediter iz Gorice je peljal s svojim vozom

blago proti Solkanu, ali moral se je vrniti, ker pod tem mostom ne more skozi. Da, niti poštni voz ne sme naložiti raznih rečij na vrhu, kakor poprej, ker je most prenizek. Pripetilo se je, da je imel poštni voz na vrhu bicikelj. Ko je vozil pod mostom, je zadel bicikelj ob tramove mosta ter se ves pokvaril. Tako pač ne sme ostati; saj je ta most prava ovira cestnemu prometu! Pač čudno, da se ga položili tako nizko, ali pa da so cesto tako nerodno napravili, da je prvič precej klanca na obeh straneh mesta, in drugič je cesta preblizu mosta. To je pač velika napaka, katero pa se mora odpraviti na vsak način. Prizadeti naj se za to reč pobrigajo pravočasno.

Skofja Loka, 5. sept. Pešpot na Trato mimo Žgonove hiše je v takem stanu, da je človek, ako gre po njej pri bellem dnevu, v nevarnosti, da bi si nog ne polomil, dasiravno sme Tračani že dvakrat pismeno prošnjo na rotovž dali, da bi se popravila. — Prosimo, gospodje na rotovžu usmilit se tudi nas nekoliko, kajti ako se drugod po mestu popravlja, zakaj pa tako nujno potrebno ne? Saj tudi mi občinske doklade plačujemo in ne le drugi. Posestnik iz predmestja Trate.

Iz Novega mesta se nam piše: Grdi napadi na obče spoštovanega g. dvornega svetnika Sukljeta se v Novem mestu splošno obsojajo; samo ožji pristaši znanega socialnodemokratskega kapitalista morejo soglašati s tako sirovim pisarjenjem. Strašilo, da bode premeščena gimnazija v Kandijo, in razno drugo, to je že vse za nas prestaro, ker nismo otroci, da bi nas oplasil kdo s takimi strašili. Sicer se pa zanašamo na treznost meščanstva, da ne bode imel nikdo dopisnikove budalosti za resne, ker tudi njega samega se več ne more prištevatim resnim politikom. Kakšno stališče je pa on zavzemal še nedavno do svojega sedanjega nasprotnika?

Pogovorov hrvaških poslancev v Opatiji sta se udeleževala tudi dr. Ivan Banja v čič in prof. Vek. Spinčič.

Ponesrečil. Ko so vzdigovali pri železniškem delu v Solkanu neki tram, je prišel delavec Anton Suligoj preblizu, vsled česar je dobil udarec na vrat, da se je zgrudil na tla. Prenesli so ga v Gorico v bolnišnico.

Prijateljski sestanek „Straže“ se je izvršil na Dunaju zadnje nedelje nepričakovano lepo. Dunajski Slovenci so se z ozirom na odkritje Prešernovega spomenika in Ljubljani spominjali največjega slovenskega pesnika in zaklicali njegovemu spominu: Slava! Na prijateljskem sestanku je bilo zastopano češko katoliško društvo „Jednota sv. Cirila in Metoda“ na Dunaju. Velež. gosp. katehet Fr. H. Žundálek je v lepi slovenščini pozdravil zbrane Slovence. Češka „Jednota“ na Dunaju mora biti tudi „Straži“ vzor, kako organizirati dunajske Slovence s tem, da bi ustanovili vsaj dva pododborna. Upajmo, da se to zgodi, ko bo „Straža“ vzgojila dovolj delavnih moči! Tamburaški zbor je igral s priznano spretnostjo ter poživil vso zabavo.

Ljubljanske novice.

Iz Predavanja. Dne 14. t. mes. je predaval v „Krščansko-socialni zvezi“ gospod phil. Valentin Rožič, član „Slovenske dijaške zveze“, namesto g. phil. Robida, ki je bil radi bolehnosti zadržan. Gospod predavatelj je v kratkih, a poljudnih in lahko razumljivih besedah razložil razne oblike držav. — Nato je razložil vse oblike moderne monarhije. Predavanje je bilo zelo poljudno, zanimivo in poučljivo. — Danes v soboto istotam predava gospod phil. Adolf Robida o Prešernu. Začetek ob 7. uri zvečer.

Iz Volitev v pomočniški odbor gremija trgovcev se vrši jutri v veliki dvorani „Mestnega Doma“. Slovenski volivci vsi na volišče!

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov ima jutri v nedeljo, 17. t. m. ob pol 8. uri sv. mašo na Rožniku.

Iz Slovenski abiturijentje ljubljanske gimnazije iz l. 1895 so imeli dva prijateljska sestanka. Prvega se je udeležilo 19, drugega 14 bivših abiturijentov. — Za Ciril-Methodovo družbo se je nabralo 80 K, ki so se odposlale družbenimu vodstvu.

Iz Merkurjeva petletnica. Dne 25. novembra t. l. bode 5 let, odkar se je ustanovilo slov. trg. društvo „Merkur“. Odbor je v seji dne 8. t. m. sklenil, da se vrši v nedeljo, dne 26. novembra t. l. dopoldne slavnostni občni zbor. Poleg tega izide ob tej priliki kot priloga „Slovenskemu trgovskemu Vestniku“ imenik članov.

Iz Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem. Na posodo sta šla iskata. Ludvik Perko in Adolf Perko, oba postopača iz Ljubljane, ki jima mrzi pošteno delo, morata ali goljufati ali beračiti. V prodajalnah g. Lozarja, Hamana, Bernatoviča sta prosila denarja na posodo,

katerega seveda nista dobila. Dan pozneje je Ludvik Perko nabruvil v Kolodvorskih ulicah nekega župnika z dežele, naj mu „posodi“ par sedlov. Sodnija je mnenja, da je to navadno beračenje, in je obsodila Ludvika Perkota na 3 tedne, Adolfa Perkota pa na 1 teden zopora. — Prijazensoprogo. Ivan Taborski, posestnik na Opekarski cesti je bil dne 31. avg. obsojen na 1 teden zopora, ker je pretepel svojo ženo. Ta obsodba ni nič pomagala, kajti še isti dan se je napil in v pijanosti do krvi pretepel svojo ženo. Vrhutega se je pregrešil proti § 516. tikajoč se javne nenravnosti, ker ja dajal z grdim govorjenjem pohujšanje. Ivan Taborski se eprosti, ker je žena za njega prosila, pač pa se obsodi na 3 dni zopora s postom radi prestopka 516 k. zak. S prstani barantala. Adolf Perko slikarski pomočnik iz Ljubljane, že večkrat radi goljufije kaznovan je 24. avgusta t. l. prišel v Radošove prodajalno ter istega opeharil za pet prstanov, vrednih 31 K, pod pretvezo, da ima kupca in hoče za njega prodajati. Ta kupčija se mu je deloma posrečila in je dobil od Radoša pet prstanov ter jih tudi prodal. Drugi dan je zopet prišel k Radoševi ženi in jo nagovarjal še za en prstan, katerega pa ni dobil. Čez nekaj dni je dobil Radoš od Perkota 4 K, drugih 27 K je pa zase pridržal. Adolf Perko se obsodi na tri tedne zopora z 2 postoma.

Iz Petak ukradel. Vrtar cementne tovarne v Dovjem Anton Ogertschko je prišel včeraj v Ljubljano zapisat v šolo svojega sina. Ko sta si bila mesto ogledala sta stopila v kavarno „Prešeren“, kjer se jima je pridružil brezposelni natakak Henrik Ferk iz St. Petra pri Mariboru in ukradel Ogertschku petak. Tatvino je takoj opazil kavarnarski vajenec Vošprnik in oškodovana na to opozoril. Ko je policija Ferka prišla je tatvino odločno tajil. Ko so ga pa pripeljali na stražnico je spustil petak na tla in tatvino priznal. Ferk je že predsedel v Mariboru 3 mesečno ječo zaradi hudodelstva poverbe.

Iz Javen društven shod priredi v nedeljo dne 17. t. m. „Strokovno društvo tekstilnih delavcev in delavk ljubljanske predilnice“ ob pol 10 uri dopoldne v prostorih „Kršč. soc. zveze“, Frančiškanske ulice. Ker so na dnevnem redu jako važna delavska vprašanja, se uljudno vabi vse člane in prijatelje delavstva, da se shoda udeležijo.

Iz Dva tička prijeta. Včeraj je mestna policija aretovala radi neke stvari nekega mladega natakarja, ki s tem ni bil nič kaj zadovoljen, češ mene zapirate, roparje pa pustite v miru. Povedal je, da je v nekem tukajšnjem hotelu v službi natakak Friderik Jahn iz Bruka, ki je pred odhodom iz Zagreba oropal nekega kmeta za 300 K. Ko je policija Jaha aretovala, je ta vse tajil, potem pa izpovedal, da je šel v Zagrebu za nekim kmetom po Jelačičevem trgu, ki je izgubil denar, a on ga je pa pobral. Denar je zapravlil med petjo in tukaj.

Iz Se ena žrtev. Umrl je v deželni bolnišnici prednocojsnjim oženjeni zidar Ivan Zobred, star 32 let doma iz Topol in pristojen v Mengeš, vsled poškodb, ki jih je zadobil dne 11. t. mes. pri zgradbi nove demobranske vojašnice

Iz Za vsprejem v tukajšnje žensko učiteljske se je oglasilo 110 gospodičen.

Iz Zaročil se je g. Jožef Vetter, uradnik avstr. kreditne banke z gđ. Olgo Riedlinger.

Iz Na tla je padel 12letni Ivan Breskvar z vozom na 64letno mestno ubogo Marijo Lavričevno na Starem trgu, ko se je hotel umakniti električnemu vozu. Lavričeva se je poškodovala na glavi in so jo z rešilnim vozom prepeljali v mestno ubožnico na Karlovski cesti.

Iz Posredovalnica za službe zadruge gostilničarjev, kavarnarjev i. t. d. je v pretečenem mesecu izposlovala službe v 19 slučajih. Sedaj dobe službe 3 gostilniške kuharice in 2 podkuharice, dalje 4 natakarice in dve služkinji za gostilno. Službo iščejo 4 natakarji, 2 kletarja in eden vajenec. Zglasiti se je pri „Zadrugi“, Stari trg št. 19.

Iz Izgubljeno. Neka gospodična je izgubila srebrno zapestnico. Pošten najditelj naj se oglasi v našem uredništvu.

Iz Ljubljanska druž. godba ima danes koncert v hotelu Ilirija.

Iz Cvetoč divji kostanj. Na dvorišču nove pihotne vojašnice se nahaja divji kostanj, ki ima poleg že dozorelega ploda na novo ozelenele veje z jako lepo razvilitimi cvetovi. Ravno isto drevo je preteklo leto ob znani suši izgubilo vse listje in ob istem času, kot letos, popolnoma na novo ozelenelo tako, da je bilo kot v pomladi v polnem cvetju.

Iz Glas iz občinstva. Pred sv. Florijana cerkvijo je mož iz katerega teče voda. Požiravnik pa ne požira vode, in tako je vse naokrog mokro in na tratoarju stoje cele mlake. Ali policija ničesar ne opazi?!

lj Posvečevanje zvonov. V četrtak, 7. t. m. je posvetil mil. g. generalni vikar J. Flis 11 zvonov v Samassovi livarni. 2 sta namenjena za Hrvaško, 9 pa za Kranjsko, med temi 2 za nove pokopališko kapelo sv. Križa v Ljubljani.

lj Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec veliki srpan je bil zelo tople, zraven pa precej moker in poln neviht. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj 15°3', ob dveh popoldne 24°6', ob devetih zvečer 18°8', tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 19°6', za 0°9' nad normalom. — Opazovanja tlakomeru dajo 735-8 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 0,2 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je 12, padlo je pa 1987 mm dežja. — Nevihte, med njimi nekatere zelo močne, opazovale so se ob sedmih dnevih, megla je stala zjutraj petkrat. — Med vetrovi je prevladoval jugovzhodni. — Tekočega meseca kimovca pride luna 8. v obližje zemljine, na kar se utegne zboljšati.

lj Razstavljanje nagot pri „Slovenskem Narodu“ se kažeje v vsi svoji podivjani nizkosti. Zdaj javno razstavljajo nage podobe v svoji izložbi, češ, glejte — taka podoba je v cerkvi sv. Petra v Rimu, taka je tam itd. Res, da se dobi na Italijanskem zlasti iz renesančne dobe mnogo nagot; a zaradi tega se niso opravičene. Cisto nerensančno pa je, kar piše „Narod“, da se pod podobami nagih žensk mašuje, izpostavlja Najsvetejše itd. Kaj takega more napisati v tej sirovosti le čisto propadel človek Dobe se v renesanški umetnosti najrazličnejše a legorične podobe, in med tisočinami, ki jih je na Italijanskem, se tudi take, ki z namenom predstavljajo nagote. A kadar se porablja pri verskih motivih, se podajo v celoto in sodelujejo pri veliki idejah, ki jih izražajo velike koncepcije obširnih umotvorov. Italijani so, kakor znano, v tej stvari manj delikatni in gredo v svoji navivnosti mnogokrat do skrajnih mej in še dalje. A nikdar ni trpela cerkev kulta nagote kot take, ampak le kot stransko ilustracijo, ki mora podpirati glavno misel. Naši „Narodovci“ pa iščejo samo to, kar je nago, samo to zbirajo in izpostavljajo, tako da niti pri Prešernu ne morejo videti več nobene druge ideje, nego najsirovejšo poltenost. Med tisoči kipov cerkve sv. Petra vzamejo le tistega, ki se jim zdi pohoten, dasi ima v celoti te velikanske stavbe svoje upravičene mesto in nihče v cerkvi niti najmanje ne misli na nagoto, ker izgine v harmoniji celote. Italijanski nagih nedostojnih „jezuškov“, ki so večinoma genre slike in niso za cerkve namenjeni, pa nihče ne smatra za cerkvene slike. Zato pa „Narod“ s svojo razstavo nagot ne sramoti cerkve, kakor želi, ampak sam sebe in tiste mokrocvetoče „gospodične“ in „gospodiče“, ki se naslanjajo ob teh nagotah in si delajo svoje neslane opazke, dokazujoč s tem le, kako strahovite nizkotno je njihovo mišljenje.

lj Marijin trg silno v oči boče liberalce govori, da bodo v občinskem svetu zahtevali, da se prekrsti v Prešernov trg. Za zdaj se še ne upaje predlagati, da bi tudi frančiškansko cerkev izpremenili v Prešernov hram. Trg pred škofijo bi pa znali prekrstiti v — trg pred Bleiweisom.

lj V Ljubljani 70 let po abecedni vojsci: Vodnik ima že svoj o, Prešern baje ne bo imel strešice, Valvasorjev S pa na glavi stoji!

lj Reklamno podjetje Nučič je te dni ogledovalo prazno skalo, ki je na Prešernovem spomeniku in kaže proti Stupanovi, bivši Valvasorjevi, sedaj novoimenovani „Kavarni Prešeren“ ter jo hoče baje izpopolniti s plakatami, da tako vsaj deloma nadomesti tisti gaj, ki bi moral rasti za zevajočo praznoto.

lj Pred Prešernovim spomenikom. A: „Kaj pa pomeni ta ženska tu zgoraj?“ — B: „To je vzor tistega ženstva, ki ga „Narod“ proslavlja, da ni tercijsko.“

lj Prešeren in dr. Tavčar. A: Zakaj so določili dr. Tavčarja, da govori o Prešernu? B: Ker o sebi nima nič povedati.

Vesti z Balkana.

Carigrad, 15. sept. Za naslednika rajnega avstrijskega civilnega agenta v Solunu Müllerja, je imenovan generalni konzul, vladni svetnik Richard Oppenheimer, ki je bil deslej prideljen mednarodni komisiji za finančno kontrolo na Grškem. Carigrad, 15. sept. Tista grška četa, ki je 7. t. m. prisilila kmete iz vasi Oštine naj odstopijo od eksarhata in več hiš zapalila, je 10. t. m. v bolgarski vasi Bezvinja zažgala 5 his. Predčerašnjim so v Monastirju obesili bolgarskega vojvodo Aleksandra Eškisu. Ko se truplo pokopali, je vali moral rekvirirati vojaštvo, da niso izbruhnili krvavi neredi.

Belgrad, 15. septembra. Srbski poslanik v Carigradu je odločno protestiral

zaradi arnavskega in turškega napada blizu obmejnega Koršumlja.

Belgrad, 15. septembra. Iz Skadra poročajo, da so mladi Albanci, ki so letos morali v vojske, dezertirali. Zaradi tega so morali več polkov razpustiti. Albanci sploh nočejo več v vojske.

Belgrad, 15. septembra. Na Srb-skem se epidemično širi legar. V Belgradu je obolelo 85, v Sabacu 108 oseb. Prestolonaslednik Aleksander je odpotoval v Peterburg, kjer bo vstopil v zbor pažev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Reka, 16. septembra. Shod hrvaških opozicijskih poslancev in slovenskih poslancev se bo vršil tu dne 2. oktobra.

Budimpešta, 16. sept. V vladnih krogih se zatrjuje, da bo pred 10. okt. gotovo na krmilu novo ministristvo in da bo sedanja vlada gotovo še pred zopetnim sestankom drž. zbora zapustila svoje mesto. Ali se bo to zgodilo potom kompromisa ali poslovnega ministristva, še ni gotovo. Za slučaj, da bo imenovano poslovno ministristvo, bo imenovan na čelo tega ministristva grof Ivan Zichy, ki bo baje dobil nalogo 10. okt. drž. zbor razpustiti in razpisati nove volitve.

Budimpešta, 16. sept. Danes se je vršil ministrski svet, ki se je bavil s pro-pozicijami, katere bo Fejervary predložil cesarju. Fejervary bo še danes odpotoval na Dunaj, kjer ga bo cesar sprejel v avdijenci.

Budimpešta, 16. sept. V konferenci neodvisne stranke se je izvršil buren nastop med Košutom in grofom Apponyjem, ki je izrekel željo, naj neodvisna stranka v zadevi volivne reforme ne zavzame nikakega decidiranega stališča. Košut je udaril s pestjo na mizo in zaklical: „Tu nismo v konferenci koalicije, ampak pri seji neodvisne stranke. Jaz s tako taktiko ne pustim mučiti neodvisne stranke.“ Ta konflikt politični krogi jako živahno razpravljajo.

Pečuh, 16. sept. Tu je bil shod za splošno volivno pravico. Shoda se je udeležilo 3000 oseb.

Inomost, 16. septembra. (K. u.) Ob 4. uri 5 min. in 4. uri 37 min. zjutraj sta bila v arlbergškem okraju dva močna potresna sukna, ki sta trajala do 5 sekund ter ju je spremljalo podzemsko bobnjenje.

Göttingen, 16. sept. Seismograf je že tretjič tekom 48 ur zabeležil pol ure trajajočo oddaljeno močno potresno tresenje.

Reggio, 16. septembra. Včerašnji potres je napravil zopet mnogo škode. V Girifalcou sta dve ulici porušeni, panika in beda sta veliki. Vulkanu Stromboli in Vezu vedno bolj izbruhata lava. Iz Vezuva se razliva iz neke razpokline lava.

Peterburg, 16. septembra. V Baku so se odpeljale zopet nove čete. Položaj je ondi postal zopet jako kritičen. Oadotni guverner princ Napoleon hoče nastaviti ondi tri popolne divizije ter je zahteval nadaljnjih čet iz Evrope. Posebno nevaren je položaj v okraju Elizabetpol, kjer je guverner baje popolnoma obkrožen.

Tiflis, 16. sept. Tataři so v Baku ubili nekega časnikarja.

Tiflis, 16. sept. Poulična druhal, večinoma mladenči in dekleta, je vdrla v dvorano mestne hiše, kjer je „zborovale“. Policija je prišla, da dvorane izprazni. Načelnika policije so pretepli, nato je prišlo vojaštvo. Ko jih je pozval poveljnik, naj se razidejo, so začeli streljati iz revolverjev. Zdaj je vojaštvo začelo streljati skozi okna v dvorano in pobilo 23 oseb, čez 50 pa ranilo.

Tiflis, 16. septembra. Gruzinski delavci so se borili z ruskimi vojski. V Baku je bilo en dan mirno. A ponoči se je zopet razvnel boj, v katerem je nastopilo tudi topništvo. Na železnici so vstali razdrilitir in streljali na potnike. Dva potnika sta ubita in 30 ranjenih.

Belgrad, 16. septembra. Boji na srbsko-turški meji se nadaljuje; oddelki nizama so šli čez srbsko mejo.

London, 16. sept. Slovanska deputacija iz Moskve je bila pod vodstvom Oerepa Spiridiona pri znanem miliarderju Carne-

ggieju in ga je prosila, naj se zavzame za zatirane kristjane v Maceoniji. Carnegie je obljubil delovati, nato, da se izboljša njih položaj.

Peterburg, 16. septembra. Maksim Gorki dementira vest, da bo kandidiral za dumo.

Peterburg, 16. sept. Osrednji revolucionarni odbor je izdal proklamacijo na dijake v Moskvi, kjer pozivlja vse dijake na oboroženo vstajo. VSokumu je izbruhnila splošna vstaja. Na otoku Mäyly blizu Helsingforsa so našli zalogo 600 pušk in 120 tisoč karteč.

London, 16. septembra. „Standard“ poroča, da je ruska vlada poslala vsem oblastem tajno navodilo, naj strogo pazijo na člane zemstev, ki naj jih, ako se le količjak pregreše zoper zakon, takoj zapro.

Varšava, 16. septembra. Tu so izvršili smrtno kazen nad Kospozakom in Hmeljničkim zaradi napadov na državne uradnike.

Peterburg, 16. septembra. Sin admirala Nebogatova je vsled degradacije svojega očeta izstopil iz pomorske akademije.

London, 16. septembra. „Standard“ poroča, da je množica v Jokohami na Japonskem oborožena z železnimi drogovi in preti z izgredi. Policija je strgala lepake, ki so pozivljali na požig. Zaprla je 119 oseb.

Moskva, 16. sept. Sveti sinod je daroval 120 milijonov rubljev za reorganizacijo ruskega brodovja in armade.

Pariz, 16. septembra. Francozi prično graditi nove podmorske čolne večje vsebine (46 metrov dolge, 46 metrov široke), ki se bodo zvali podmorski križarji.

Berolin, 16. septembra. „Berl. Tageblatt“ poroča iz New Yorka, da vsled belezni Komure japonsko odposlanstvo še ni odpotevalo in da Kaneko misli skleniti trgovinsko pogodbo med Ameriko in Japonsko.

Berolin, 16. septembra. „Reichsanzeiger“ poroča: Od 14. do 15. t. m. je bilo uradne sporočeno devet sumljivih slučajev kolere. Tri osebe se umrle za azijsko kolero. Tudi na Rusko Poljskem se kolera širi.

Lvov, 16. septembra. Mesto Jordanevgori. Mestna hiša in poštno poslopje sta zgoreli.

Kapstadt, 16. sept. Velika povodenj je tu mesto popolnoma poplavela in razrušila železniške mostove.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Cim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Pravo ljudsko domače sredstvo, ki ga mnogo rodbin rabi iz lekarne B. FRÄGNERJA, c. kr. dvornega založnika v Pragi, slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To je pač najboljši dokaz za njegovo izborno učinkovanje. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. 431 D b 7-4

Pred zajutrkom 1732 a 2-1 1 kozarec Rogaškega tempeljevega vreleca pospeši odvajanje vode, napravlja tek in pospešuje prebavljanje. „Styria“-vrecle učinkuje enako, a je močnejši.

Izjava.

„Slovenski Narod“ je nesramno pisal in lagal o našem g. župniku takole med drugim: „Tega moža (Valentina Vidic) iz Podbelce je opazil Rožnik za navadno poroko z mašovred, ker mu je računal 86 K 40 h. Tako ne dela noben judovski oderuh...“

Resnica je pa to: Jaz in moja žena sva bila v sorodstvu. Zato sva potrebovala spregleda krvnega sorodstva. Vse to nama je izposloval naš g. župnik na najino izrečno prošnjo. Napravil nama je rodovno polo, ki je obsegala 12 krstnih listov, 9 mrtvaških listov, 5 poročnih listov, kar znaša v vsakem župnem uradu 57 K 42 h. Poleg tega pa je plačal župnik za naju spregledno takso 6 K. Poleg tega naju je trikrat oklical, g. kaplan Batec pa je naju poročil na Jamniku, 2 uri hoda in tam maševal ob 11. uri. — In za vse sem plačal, kakor pravi „Narod“ 36 K 40 h. Kdo me je odrl, naj „Narod“ pove. Zato ga imenujem javnega lažnika, ki je to laž pisal v „Narod“. G. župniku pa se javno zahvalim, da mi je toliko spregledal in mi sam vse oskrbel. Toliko resnici na ljubo, da javnost izve, kako laže tisti, ki je pisal te grde laži v „Narod“.

Valentin Vidic
v Podbelci.

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se pripravljajo kavinna pijača.

o o o

Zahtevajte le izvrine zavojce s imenom „KATHREINER“.

30-30

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

D	Čas opazovanja	Stanje burametr. v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
15	9. zveč.	734-6	18-2	sl. jug	jasno	
16	7. zjutr.	735-9	13-4	sl. jvzh.	megla	0-0
	2. pop.	734-4	26-0	sr. jzah.	sk. jasno	

Srednja včerašnja temp. 19-5°, norm. 14-9°.

MATTORELLI
GISSHÜBLER
alkalična kislina

je najboljša mizna in osvežujoča pijača,

katere je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.

Izvirak: Giesshübler Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih apotekarskih prodajalnicah in trgovinah s jstvinami in inom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasenik-u v Ljubljani 32 52-33

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Vsak teden druge dežele. 1890
Sobota zadnji dan razstave!

Zanimivo potovanje po

KRKONOŠIH s prizori v zim.

Od nedelje 17. do vštetelega 23. septembra 1905:

Zanimivo zložno potovanje po

ŠVICI.

Interlaken, Lauterbrunnen, Grindelwald.

Odprto vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 9. zvečer.

VSTOPNINA: Eno potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojski od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojski polovico. — Sole in društva znižane cene!

Panorama Kosmorama

Dvorski trg 3. 1891 1

Jutri v nedeljo 17. septembra do vštetelega 23. septembra:

KOREA.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu mi je čast najvljudneje naznaniti, da sem si osvojil znano in nanovo renovirano

kavarno in gostilno pri „Malem slonu“ v Vodmatu.

To podjetje je že od nekdaj na najboljšem glasu in se bom tudi jaz potrudil kar najbolje postreči vsem željam č. obiskovalcev moje kavarne in gostilne, in sicer z najboljšim Koslerjevim carskim pivom, z dolenskim, štajerskim in vini v buteljkah, kakor ob vsakem dnevnem času z najokusnejšimi gorkimi in mrzlimi jedili.

K obilni udeležbi vabi najvljudnejše

Josip Carl
kavarnar in gostilničar.

1892 3-1

Kamnosek

1886 6-1

Ignacij Čamernik

Ljubljana, Romenskega ulice 26.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov.

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa

kamnoseška dela.

Velik gostilniški

štedilnik

1814 2 (Sparrherd)

prav malo rabljen se poceni proda pri Avgustu Jenkotu,

peku v Ljubljani, Marija Terezije cesta 7.

Trgovski pomočnik

vešč v trgovini z mešanim blagom z dežele in učencem, kateri se je že v kaki trgovini učil, pošteni staršev, se sprejmeta takoj ali s 1. oktobrom v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Plača po dogovoru. — Oglasila sprejema upravništvo „Slovenca“ 1864 do 20. septembra. 3-3

Lepa

priložnostna darila!

Krasna darila za raz. prileki kakor ure, verižice, križce, obeske, prstane, zapestnice, sploh narazličnejšo zlatino in srebrnino v modernem secesionističnem slogu po najnižjih cenah priporoča p. n. občinstvu,

Fran Čuden

urar in trgovec v Ljubljani, Prešernove ulice, filijalka na Mestnem trgu.

Novi ceniki tudi po pošti brezplačno. 256 52-35

Kupujte

narodni kolek!

1896 1-1

Opravljalna številka E. 682/5

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju dr. Janko Vilfana kot upravnika konkurzne mase **Ane Tolazzi v Boh. Bistrici** bo

dne 25. septembra 1905 dopoldne ob 11 uri

pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 26. dražba v navedeno konkurzno maso spadajočega zemljišča vl. št. 277 kat. obč. Boh. Bistrica obstoječega iz enouadstropne hiše v Boh. Bistrici, v kateri se je nahajala prodajalna s 3 parcelami okrog te hiše, brez pritikline.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 8000 K. Najmanjši ponudek znaša 6000 K pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje ki se stem odobré in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 29 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati gledé nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamenjene sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajna sodnja Radovljica, oddelek II.

dne 11. septembra 1905.

Jutri, v nedeljo 17. septembra

velik koncert

vojaške godbe.

Švicarija.

1888 1-1

Začetek ob 1/2 4. uri popoldne. o Vstopnina 40 vin.

V rondó brez vstopnine.

K obilni udeležbi vabi najvljudnejše **J. Kenda.**

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsakih vloženi 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

III-1

Odborniki:

Josip Jarc, veleposesnik v Medvodah. posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. veleposesnik v Ljubljani. župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Karol Kauschegg, hišni pos. in blag. Lj. pos. tovarnar. **Matija Kolar**, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Frančišek Lesković, hišni pos. in blag. Lj. pos. tovarnar. **Karol Pollak**, tovarn. in pos. v Ljubljani.
Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

2 krojaška pomočnika

za večje delo sprejme takoj **Anton** 1859 **Čebulj**, Jesenice. 3-3

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah 912 80 **F. HITI**
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Naznanilo.

Proda se posamezno več k verskemu zalogu **Kostanjevica na Dolenskem pripadajočih in od skupnega zemljišča oddeljenih telesnin** v celotnem površju okoli 600 ha proti panudbam, in sicer:

1. od I. do VIII. skupine se prodajo parcele: št. 1100 in 1072/301 katastralne občine Površje; parcela št. 3398 kat. obč. Bučka; parcele št. 658, 1103/1, 1092/66, 1038/2 in 3, 1097, 1098/1, 1083/2, 1104/84 kat. obč. Meršečavas; parcela št. 1168 kat. obč. Smednik; parcele št. 1092/54, 1095, 1096 kat. obč. Meršečavas; parcele št. 1072/302, 1101, 1086 kat. obč. Površje; parcele št. 1106, 1685, 1689, 2776 kat. obč. Raka; parcela št. 889 kat. obč. Površje; parcele št. 906, 1560, 937, 938 kat. obč. Senuše; parcela št. 4173 kat. obč. Raka; parcela št. 1149, 1150, 1177/102, 1137, 1144, 948, 950, 959, 1027/2, 1042, 1028, 1131/1, 1131/2, 1132, 1116, 1127, 1184, 1186, 1193, 1196, 1197 kat. obč. Smednik;

2. od XIII. skupine se prodajo parcele št. 3594/80, 3594/3, 3594/82, 3594/81 kat. obč. Gorenjopolje;

3. od XX. skupine se prodajo parcele št. 1822/1 kat. obč. Planina.

4. od XXII. skupine se prodajo parcele št. 1760/14 kat. obč. Čatež; parcele št. 37, 115, 116, 117, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 107, 108, 109, 189, 7, 1200, 1323, 1324 in 1325 kat. obč. Cerina.

Kupovalci naj vložijo svoje z eno krono kolekovane ponudbe, najkasneje

do 30. oktobra 1905

do 12. ure predpoldne pisмено ali potom zapisnika pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici ali pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

V teh kupnih ponudbah naj kupci izrecno navedejo, da so jim kupni pogoji dobro znani in za nje obvezni, da ne odstopijo od svojih ponudb do končne, odločilne rešitve in da se zavežejo plačati v slučaju odobritve kupne ponudbe pristojbine kolekov in pristojbino za prenos imovine.

Pismene kupne ponudbe morajo biti lastnoročno in od dveh prič podpisane. Kupni ponudbi se mora priložiti varščino deset odstotkov od ponujene cene v gotovini ali v vrednostnih pupilarno varnih papirjih. Varščina v gotovini se po priditvi kupne ponudbe vračuni v kupno ceno.

Seznamek natančnejega popisa, površja, cenilne vrednosti, lege posameznih telesnin in načrt so na ogled pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici in pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

Vzorci kupnih ponudb in prepisi kupnih pogojev se dobijo brezplačno pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici ali pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

C. kr. gozdno in domensko ravnateljstvo

1895 2-1

v Gorici, 11. septembra 1905.

Nepopačeno, snažno, zdravo in dvakrat na dan

sveže mleko

katero so dosedanji odjemalci priznali kot najboljše, dalje

sladko smetano

(Schlagrahm) in za kavo, **kislo smetano**, fino okusno vsak dan sveže

surovo čajno maslo, izvrstni sir

po »Trapistovem« načinu doma izdelan, **posneto mleko**, katero je zelo porabno in poceni za mlečne jedi, **kruh** itd. in druge mlečne izdelke vljudno priporoča

Prva ljubljanska mlekarna

V. Seliškar
Prešernove ulice št. 5, na Bregu št. 1.

1898 3-1

Mleko in drugi mlečni izdelki iz moje mlekarnе se prodajajo tudi v hiši g. Mahra, Vodnikov trg, filijalka g. I. I. Kantza.

Podpisani imam na prodaj ravnokar delano trdno in dobro idočo

cerkveno uro,

remontoir s sidro.

ena uri je K 500. — Priporočam se visokostitim gospodom župnikom, ki bi potrebovali dobre ure, naj se blagovolijo name obrniti. 1688 3-3

Gregor Troha

kovač in urar

Javorje, p. Poljane, n. Škofjo Loko.

Mlad trgovski pomočnik

ziroma poslovodja, zmožen trpive mešane stroke in popolnega njgovodstva, želi premeniti službo. Več iz prijznosti upravn. tega lista.

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

- Nikel. remont. ura K 3-—
- Sist. Roskopf patent ura 4-—
- črna jekl. rem. ura 4-—
- švic. izvir. Roskopf pat. ura 5-—
- Goldin rem. ura „Luna“ kolese 7-50
- srebr. „Gloria“ 7-60
- oklep. verižica z rličico 11-50
- na pero in karab., 15 gr. težka 2-50
- ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolese 9-50
- ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-—, švarcvaldska ura K 2-—.

Za vsako uro Sletno pisмено jamstvo! Nikak rislo! Zamena dovoljena, ali denar nazaj! Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-23

Po zelo nizki ceni se prodaja velika lesena baraka

Podhому pri Bledu blizu zgradbe nove bohinske železnice. V baraki se je vrševala gostilniška obrt in prodaja mešanega blaga. 1805 4-4
Natančnejša pojasnila daje lastnik **Anton Laver**, zaloga mengeškega piva v Lescah pri Bledu.

Iščem izurjeno blagajničarko

lepo pisavo, katera je tudi v korespondenci in knjigovodstvu dobro izvežbana. stop takoj, plača dobro! — Naslov pove upravnishvo „Slovenca“.

ri neki inženerski vdovi se dobi izvrstno večkrat se preminjajočo

poldansko hrano ali tudi večerjo.

kosilo se lahko ob 12. ali ob 2. uri pripravi. tudi se lahko ugodi vsem gg. jedcem in amostojnim damam po njihovem ukusu, ter je vdova zmožna oskrbovati vse kuhinje vstro-ogrnkih dežel. — Kje? pove iz uljudnosti upravnishvo tega lista. 1838 3-3

Takoj se sprejme še nekaj mizarjev

izurjen kurjač v predilnici v Litiji. 1850 2-2

Najcenejša pot za zdaj!!
„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA
v Ameriko
preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.
Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.
Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:
Franc Dolenc
V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v turek dopoldne, da prestopite pravčasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je priložnost, **Uljudnost, snaga in zdrava hrana** je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1905/6 se prične v pisovanjem **dné 16., 18. in 19. septembra.** To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celoletno in popolno muzikalično izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnemu učencem se nudi še posebej prilika, vaditi in izobraževati se v orkestralnih enemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno-estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci učé pri skupnih vajah zborov in pri eventual. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje **osem učiteljev.** Zavod stoji pod artističnim vodstvom koncertnega vodje prof. **Matija Hubada** in pod administrativnim vodstvom šolskega ravnatelja **Frana Gerbiča.** Šolnina znaša od 2 K na pol leta do 4 in 8 K na mesec. Natančnejše se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

1856 3-3 Odbor „Glasbene Matice“.

Jernej Bahovec

tovarniška zaloga Grubbauerjevih zvezkov, založništvo nastenskih tabel za Črničvevo računico, kipov slovenskih literatov, peres družbe sv. Cirila in Metoda ter slovenskih koledarjev

1878 3-2

Marijin trg **v Ljubljani** Filijalka: Resljeva cesta 7.
priporoča svojo

tovarniško zalogo Grubbauerjevih zvezkov z dobičkom, katerega je deležen učiteljski konvikt.

šolske knjige za ljudske šole, peresa učit. konvikta in druga peresa, svinčnike, držala, črnilo, tintni izvleček, šolske gobe ter druge šolske potrebščine.

Solidno in točno postrežbo zagotavlja z odličnim spoštovanjem **Jernej Bahovec.**

Ceno Češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-00, boljše K 12-—; belega, jako mehkega, skubljenega K 18-—; kron 24-— snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30-—; kron 36-—.

Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi pošilnih stroškov. **Benedikt Sachsel, Lebes 159 p. Plzen na Češkem.** 1793 6-2

K sezoni!

Fran Ševčik
v Ljubljani, Židovske ulice št. 7
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih trocevnih in drugih pušk

kakor tudi **samokresov** ter sploh vseh lovskih potrebščin pri najnižjih cenah.
Popravila se izvršujejo točno in najcenejše. 1600 20-6
Ceniki na zahtevo zastoj.

Odlikovani z zlato kolajno in časno diplomo v Parizu.

603 104-44

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne **duhovniške obleke** iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Največja zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke, velikanška izbira najnovejših modelov v konfekciji za gospe in deklice. 1846 6-3

Posebnost: Vsakovrstne zelo praktične **obleke zašolarje** po najnižjih cenah.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. **Pere izvrstno.**

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Posestvo naprodaj

na prometnem mestu v Ljubljani, na katerem se nahaja že dolgo let

trgovina z deželnimi pridelki

gostilna z lastno koncesijo in pekarna. — Posestvo obstoji iz dveh enonadstropnih hiš, prostornih skladišč, lepih kleti, hlevov za 8 konj kakor tudi prostornih dvorišč z dvojnimi vhodom.

Posestvo je posebno primerno tudi za druge obrti, za trgovce in obrtnike vsake vrste ter se proda ali celotno ali tudi posamezno pod jako ugodnimi pogoji. 1834 3-3

Natančna pojasnila kupcem daje: Posredovalnica za prodajo posestev Edvard Grachtel, Ljubljana, Sv. Petra nasip 37.

4 dijaki

se sprejmejo pod strogim nadzorstvom na stanovanje in hrano v Krojaških ulicah št. 1. III. nadstropje.

1858 6-5

Umetniški zavod za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna različne izvršitve.
Ceniki in strokovni svet brezplačno.
8 krat odlikovan s prvimi darili

KONTORIST

1779 4-3 išče službo.

Naslov pové upravništvo tega lista.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani.

Št. 7124.

dné 23. velikega srpana 1905.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje v nabavo potrebnih desk, plohov, obročev, sodčkov, dog in pre-moga za leto 1906, ozir. 1907 konkurenčno razpravo.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 K, in opremljeno s pobotnico o 10% varščini, zaračunjeni po zaslužku za leto 1905 in vloženi pri kaki c. kr. blagajni naj se dološljejo najkasneje do dné 1. oktobra ob 11. uri dopoldne na podpisano c. kr. tobačno tovarno.

Napis naj se glasi: „Ponudba za dobavo desk, plohov, obročev itd. k. št. 7124/1905“

Za leto 1906 se bodo potrebovale naslednje množine:

4 m dolge, 14 mm debele deske iz mehkega lesa, in sicer: 74.000 kosov.

4 m dolge, 20 mm debele deske iz mehkega lesa, in sicer: 25.000 kosov.

Potrebne množine za leto 1907 v približnem številu kakor v letu 1906 se bodo naznanile zalagateljem pred potekom leta 1906. 1804 3-3

DR. IVAN ORAŽEN

zdravnik v Ljubljani

opozarja na svojo

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se zdravi raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd.

Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in od 2.—3. ure popoldne 1739 10-4

v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstropje.

Stalno se dá takoj v najem

hiša

pri farni cerkvi, v kateri se nahaja dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom. Prometa na leto približno 30.000 K, lahko pa tudi še več. Pod ugodnimi pogoji se hiša tudi proda. 1862 3-3

Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Išče se v najem 1883 5-2

restavracija

all gostilna

v kakem večjem kraju na Gorenjskem.

Ponudbe sprejema uprav. „Slovenca“.

Učenec

iz boljše rodbine, zmožen slovenskega in nemškega jezika se takoj sprejme v trgovino 1872 4-3

A. Persché, Ljubljana.

XX. letni tečaj

XX. letni tečaj

Oblastveno priznано

deško odgojevališče Kuglmayr v Gorici 1526 18

sprejema učence, kateri obiskujejo srednje šole ali se za iste pripravljajo. Program na zahtevo.

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih kipov, altarjev, križevih potov, božjih grobov, božičnih jaslic, posrebrenih svečnikov i. t. d. Velika zaloga dovršenih kipov, križev in slik. 294 24-14

Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto. Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z cenj. naročilom podpirati prosi vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

V predilnici in tkalnici v Litiji

1861 2-2

se za stalno takoj sprejme

izurjen klepar

in enega v železolivarstvu izkušenega in izurjenega

vlivača (Former und Giesser)

ter potrebuje v svrhu izgotovitve nekaterih zidarskih del

3 zidarje.

Plačilo 30 vin. za vsako uro. Dalje se tudi sprejme

6-8 močnih podajačev.

Plača 20 vin. za vsako uro, pri 11urnem delavnem času. Vstop takoj.

Šolske knjige za vse šole

v najnovejših, odobrenih izdajah,

pisalne in risalne, kakor tudi druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah 1865 6-4

priporoča

L. SCHWENTNER, knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice 3.

Svetovna razstava St. Louis 1904. Najvišje odlik. „Grand Prix“.

Globus
čistilni izvleček čisti bolje kot vsako drugo - čistilo za kovine.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4— K. } 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8— K. } 5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zagreb, Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 1310 20-11

Zdravje je največje bogastvo!

Pri nakupovanju
 suknenega
 in manufakturnega
 blaga
 se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice števil. 4.
 250 52-82
 Velika zaloga
 suknenih ostankov.

Dunaj-

sko železno kapljice, vetrove odganjajoče in železni krč utešujoče priznano uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 K.

Odvaljalne kroglice, posrebrene, učinkujejo očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skatljica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg železnega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblastveno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lasne in Ada-pomada. 42-27

Popolno prepričanje
 da je lekarnarja

Therry-a Balsam in centif. mazilo p. vseh notr. boleznih, influenci, kataris, krčih in vnetih vseh vrst, slabosti, motenja v prebavi, ranah, abscesih in telesnih poškodbah itd. nedosežno uspešno sredstvo. Vam pojamni pri naročilu balsama ali na željo posebej brezplačno poslana knjižica s tisoč levir. zahvalnih pism kot domači strovalec. 12 mal. ali 9 deojnih stek. balsama 5 kron, 60 malih ali 30 deojnih steklenic K 14. — Dva lončka centifolijakega mazila franco 3 K 00 vin. Prosim nasloviti na lekarnarja A. THIERRY v Pregradi pri Rogasik-Slatini. — Ponar. in razprod. ponarejanj se sodnijsko zasledujejo.

1600 64-51
Valentin Golob
 (pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.
 trgovina z železno

prilporeča:

železo, ploščevino, nosilke in šine, cement, storje, strešni papir, vozne plohte, gumnate cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe, štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, kuhinjske oprave, kositarjeve posode domačega trpežnega izdelka.

Velika (zaloga) izbora pristno pozlačenih nagrobni križev.
 Postrežba točna!
 Cene zmerni!
 Založnik zveze avstrijskih e. kr. državnih uradnikov.

Največja izbora
 najaoljših in najcenejših
 dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.
 Pisalni stroji.
 Večletno jamstvo.
 Lastna delavnica za popravne.
 60 52-36

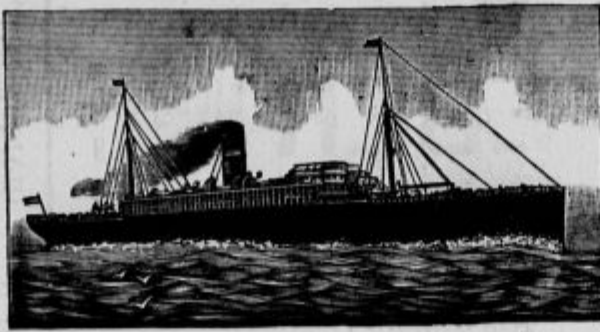
Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in voznimi kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

52-48
Vence. Trakove.
 Benedikt, Ljubljana. 6061

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Amerika“

E. Kristan
 oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna
 za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41
 468 43-28 (na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

6 mesecev na polzkušnjo!
 3 mesece krediti
 In enake širokousne reklame moja svetovnoznana trgovina ne potrebuje pri pohvili svojih ur. Raz pošiljam že leta
 v popolno zadovoljnost
 svojim zasebnim odjemalcem svoje pristno ameriško, antikvitetno, sistem
 Samo
 fl. 7-25
 z
 verjico
 in fite-
 ralom.

Roskopf-patent-rem.
uro s sidrom št. 99
 s plombo

Denar nazaj! ali zamenjava dovoljena tudi po 6 mesecih v če se denar pošlje naprej. Posilja proti povzetju ali nepokvarjenemu stanu. —

Prva tovarna HP
 v Mostu (Brk) št. c. kr. sod. zapriščeni centec. 844, (Čebko)

Hanns Komrad
 Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in srebrnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi pismi iz vseh delov sveta.
 Bogato Huster, ceniki s nad 600 slikami se na zahtovo pošljejo gratis in franko.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.
 Hidralične vidre in sesalke
Josip Weibl
 J. Spreitzer-ja nasl.
 LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

prilporeča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.
 Specijaliteti: valjni zastori in solnečne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Zaloga čevljev
Julija Štor v Ljubljani
 v Prešernovih ulicah št. 5.
 Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.
 771 52-23

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz Brena New-York
 s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
 Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 1663 52-5

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
 nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštna rečna in solidna.
 Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progji iz Brena enkrat mesečno.
 Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

AVGUST REPIČ
 LJUBLJANA (v Trnovem)
 izdeluje, prodaja in popravlja vsako vrstne
 sode
 po najnižjih cenah.
 Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Cementna zarezna strešna opeka
 iz portland-cementa in peska

Streha prihodnosti.
 Patentirana v 30 državah.

Edini izdelovatelj za Kranjsko
Janko Traun
 izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILENIM BLAGOM TER POTREBŠČINAMI ZA KROJAČE IN ŠIVILJE.

PERLES
 LJUBLJANA

Pivovarna J. PERLES
 LJUBLJANA, Prešernove ulice 7
 priporoča
izvrstno marčno pivo
 v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc
 priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
 zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče
 za cerkev, pogrebe in proceslje,
 voščene zvitke, izborni med-pitanec
 koji se dobiva v steklenicah, škattjah in škattih v poljubni velikosti ter poceni.
 Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki cen.
 Za obila naročila se toplo prilporeča in zagotavlja točno in pošteno postreči.

1657 52-5 LJUBLJANA,
 Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

Važno! Za Važno!
 gospodinjje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
 za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotograficne aparate in potreščine, kirurgicna obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod iz soli za kopel. 52-5

Oblasty. konces. oddaja strupov.
 Za živinorejce posebno prilporečljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
 Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Gospodične

katere se želé izobraziti
v šivanju in krojnem risanju
1828 52-3 sprejema
Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi
kroj po životni meri.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las
se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1298 b 6
1 steklenica 1 K. Tisoč priznanj dokazujejo iz-
bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz-
gubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede
do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Vi-**
teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V
Ljubljani naprodaj v drogeriji **Ant. Kanc,**
Anton Korbar, Hinko Wibbe.

Ivan Kriznar

krovec. — Trnovo pri Opekarski cesti na
Milki št. 12 v Ljubljani
priporoča p. n. stavbenim podjetnikom in slav-
nemu občinstvu svojo 1763 3-3

krovsko obrt.

Izdeluje vsake vrste strehe, s **skrilji, opeko,**
efernifom, strešnim klejem i. f. d.

FR. BRESKVAR

knjigoveznica v Ljubljani
Ribji trg, poleg Francišk. mostu.
priporoča

svojo na novo urejeno **tiskanje**
trakov za vence, društvene
trakove za zastave itd. in vsa spa-
dajoča knjigoveška dela. Reklamne
table v različnih barvah. Naročniki
izven Ljubljane lahko dobijo zgo-
tovljeno naročilo za prvi odhajajoči
vlak, ker je tiskanje napisov za 100 %
ličnejše in ohranjeno za več let od
papirnatih nalepljenih črk in tudi
ne dražje, nadejam se od slav. ob-
činstva, vrtnarjev in trgovcev, ki se
bavijo s predmeti trakov, cenjenega
1587 12-12 naročila.

Cene zmerne, solidna in točna postrežba.

Za šolsko mladino

bogato izbiro jesenskih in zimskih
oblek, površnikov, športnih in zim-
skih sukenj. Specijaliteta v angleških
modnih telovnikih iz svile, žametá in
modnega blaga najboljšje kakovosti od
tvrdke Machol & Lewin, London in
Berlin. Originalne angleške športne
obleke za gospode, površniki, pa-
letoti, športne in zimske suknje,
pelerine s kapuco in haveloki. Naj-
boljša in največja izbira v konfekciji
za dame: jopiči, paletoti, plašči,
kostumi, krila in bluže.

Obleke in površniki se delajo iz
najboljšega angleškega in francoskega
blaga ter se izgotavljajo na Dunaju.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Glavni trg 5. 1876 3-3

Iz proste roke se proda staroznana,
dobro obiskovana **gostilna**

1869 s posestvom ali brez njega. 3-3
Proda se radi družinskih razmer.
Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Založnik c. kr. drž. uradnikoy.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-41

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

„Pri dobrem pastirju“

„Andropogon“ (Iznajditelj P. Herr-
mann, Zg. Poljskava.)

je najboljšje, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, ka-
terto ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena
in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in
781 20 odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-
velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja.
Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.
V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani,
M. Kant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popusti!

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča: 471 28

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,
štorja za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči,
kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno,
pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo
in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne
žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj-
nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za
mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga **slamozreznic,** mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, tri-
jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce,
poljski mavec, svetovnoznanilni redilni prašek za živino, korenine in
fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!
Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2
priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, posebno na c. kr. I in II. dr-
žavni gimnaziji, c. kr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku
tukaj, zasebnih kakor tudi ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovjših izdajah, v mehkih in trpežnih šolskih
vezavah, po najnižjih cenah. 1852 10-6

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastonj.

Ljubljanski šolski koledar 2 vinarja.

A. Persché

Ljubljana 1647 50
Pred škofljo 21 zraven rofovža.

Priporoča svojo bogato zalogo v
modnem in svilenem
blagu ter potrebščine
za krojače in šivilje.

Največja izber
modernih kravat za dame in
gospode, ovratnikov, srajc,
nogavic, rokavic, čepic za
otroke, predpasnikov itd.

Modercl izvrstne oblike!

2 UČENCA

močna in zdrava z dobro vzgojo
sprejme 1766 5

tovarna kanditov in sladčičarskih
izdelkov.

Jos. Schumi

v Ljubljani Gradišče 9.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v
uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadlež-
nega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj-
ših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno na-
pravljeno, tek zbujujoče in prebavljanje po-
spešujoče in lahko odvajajoče domače zdravi-
vilo, ki ublaži in odstrani znane posledke nez-
mernosti, slabe diete, prehlajenja, in zopnega
zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne
tvoritve kislin ter krče je dr. *Rose balzam za*
želodec iz lekarn B. FRAGNERJA v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILLO!
Vsi deli embalaže imajo
postavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-JA v PRAGI,
c. in. kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogeč Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti
vpošiljavi K 2 56 se pošlje velika steklenica in
za K 1:50 mala stekla na vse postaje avstro-
ogerske monarhije poštnine prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, A
Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Pic-
coli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardetschläger,
J. Mayr. 431 b (20-10)

V najem se odda
pod ugodnimi pogoji s 1. januarjem 1906
občeznana

gostilna

„pri zlati kroni“, ležeča tik glavne ceste,
na najbolj obiskanem kraju v Metliki.
Interesenti naj povprašajo do 1. ok-
tobra t. l. pri lastniku Niko Hranilovič,
Sošice pri Jaski, Hrvatska. 1863 3-3

HIŠA

na lepem prostoru pri glavni cesti poleg
farne cerkve, z vpeljano trgovino z meša-
nim blagom na deželi, poldrugo uro odda-
ljena od mesta, kjer se sleherni dan strži
60-80 kron, ob nedeljah in praznikih čez
200 K, posebno pripravna za takega, ki je
bil v Ameriki, se proda vsled rodbinskih
razmer.

Kje pove upravništvo „Slovenca“.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa
v najino stroko spadajoče delo v me-
tu in na deželi kot priznana rečno in fino
po najnižjih cenah.

1966 52-44